

Pracowania Analiz Środowiskowych

Natalia Durka-Kamińska

NIP 749 199 27 98

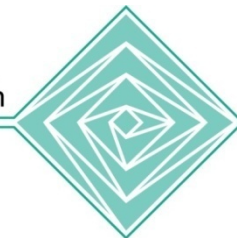
A: ul. Zielona 14 H/ 11, 47 - 224 Kędzierzyn - Koźle

T: 667 333 763

E: nataliaanna.durka@gmail.com

Pracownia Analiz Środowiskowych

Natalia Durka-Kamińska

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA SOSNOWCA DLA
OBSZARU OSTROWY GÓRNICZE W REJONIE ULIC: MACZKOWSKA, FELIKS,
JULIUSZOWSKA**

AUTOR:

Natalia Durka-Kamińska

Katowice, listopad 2025 r.

OŚWIADCZENIA - KLAUZULA

Autor wykonujący niniejsze opracowanie oświadcza, iż spełnia wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.).

Ja niżej podpisana Natalia Durka-Kamińska, oświadczam, iż jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

IMIĘ I NAZWISKO: Natalia Durka-Kamińska

WYKSZTAŁCENIE: magister biologii

TYTUŁ OPRACOWANIA: PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA SOSNOWCA DLA OBSZARU OSTROWY
GÓRNICZE W REJONIE ULIC: MACZKOWSKA, FELIKS, JULIUSZOWSKA

DATA OPRACOWANIA: LISTOPAD 2025 R.

SPIS TREŚCI:

1.	WPROWADZENIE	3
1.1.	PODSTAWY, CEL I ZAKRES OPRACOWANIA	3
1.2.	METODY I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE WYKORZYSTANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	3
2.	INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	5
2.1.	TEREN OBJĘTY PROJEKTEM MIEJSCOWEGO PLANU I JEGO OBECNE ZAGOSPODAROWANIE	5
2.2.	CHARAKTERYSTYKA ZAMIERZEŃ PLANISTYCZNYCH	6
2.3.	POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI	8
2.4.	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	9
3.	ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA NA TERENIE OBJĘTYM PROJEKTEM PLANU	10
3.1.	UKSZTAŁTOWANIE TERENU	10
3.2.	BUDOWA GEOLOGICZNA	10
	ZŁOŻA KOPALIN I WARUNKI GÓRNICZE	10
	TERENY POPRZEMYSŁOWE	11
	OSUWISKA I TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI	11
3.3.	WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE	11
	GŁÓWNE ZBIORNIKI WÓD PODZIEMNYCH (GZWP)	12
	JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH (JCWPd)	12
3.4.	POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEBY	13
3.5.	HYDROGRAFIA	13
3.6.	KLIMAT	15
3.7.	WARUNKI AEROSANITARNE	15
3.8.	KLIMAT AKUSTYCZNY	16
3.9.	BIOSFERA	17
3.10.	OBIEKTY I OBSZARY CHRONIONE	18
3.11.	UWARUNKOWANIA KRAJOBRAZOWE	19
4.	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	20
5.	STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNAČĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	21
6.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	22
7.	PRZEWIDYWANE ZNAČĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WΤÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE NA ŚRODOWISKO, A TAKŻE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW	23
7.1.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA OBSZARY CHRONIONE, W TYM OBSZARY NATURA 2000	24
7.2.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I GRUNTY	26
7.3.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	26
7.3.1.	WPŁYW NA JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD	28
7.4.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA POWIETRZE	29
7.5.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA LUDZI	30
7.6.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ROŚLINY, ZWIERZĘTA I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	35
7.6.1.	WPŁYW NA TERIOLOGICZNE KORYTARZE EKOLOGICZNE	37
7.7.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ZASOBY NATURALNE	37
7.7.1.	LAS Y OCHRONNE	37
7.7.2.	GRUNTY ROLNE I LEŚNE	37
7.7.3.	ZŁOŻA KOPALIN	38
7.8.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA KRAJOBRAZ	38
7.9.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA DOBRA MATERIALNE I ZABYTKI	39
7.10.	USTALENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W KONTEKŚCIE ZAŁOŻEŃ STRATEGICZNEGO PLANU ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030	39

8.	INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	40
9.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŚNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	41
10.	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.....	42
10.1.	OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO.....	42
10.2.	OCHRONA ŚRODOWISKA WODNO - GRUNTOWEGO.....	43
10.3.	OCHRONA PRZED HAŁASEM I PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM	43
10.4.	OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ	43
11.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE	44
12.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	46

SPIS RYSUNKÓW:

RYSUNEK 1	Lokalizacja terenu objętego opracowaniem na tle granicy administracyjnej miasta Sosnowca	5
-----------	--	---

SPIS TABEL:

TABELA 1	Zestawienie złóż węgla kamiennego w granicach analizowanego terenu	10
TABELA 2	Poziom dźwięku emitowanego do środowiska z w rejonie ciągów drogowych	16
TABELA 3	Charakterystyka pomników przyrody na terenie objętym projektem planu	19
TABELA 4	Typy krajobrazów zidentyfikowane na obszarze objętym projektem planu miejscowego.....	20
TABELA 5	Charakterystyka typów oddziaływań.....	24
TABELA 6	Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.....	33

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW MAPOWYCH:

Załącznik 1.	Mapa prognozy oddziaływania na środowisko	w skali 1: 5 000.
--------------	---	-------------------

1. WPROWADZENIE

1.1. PODSTAWY, CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Niniejsze opracowanie obejmuje prognozę oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru Ostrowy Górnicze w rejonie ulic: Maczkowska, Feliks, Juliuszowska.

Zasadniczym celem niniejszej prognozy jest przedstawienie i analiza przewidywanych oddziaływań na środowisko związanych z realizacją projektowanych w miejscowym planie przeznaczeń i zagospodarowania terenu.

Zakres merytoryczny prognozy oddziaływania na środowisku został określony w *Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm.).

W opracowaniu uwzględniono zmiany wprowadzone w trakcie prac planistycznych, wynikające z opiniowania i uzgadniania projektu dokumentu. Nowe informacje oznaczono w tekście pogrubioną kursywą.

1.2. METODY I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE WYKORZYSTANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Na potrzeby sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dokonano rozpoznania i analizy uwarunkowań ekofizjograficznych terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a następnie w ich kontekście oszacowano możliwe oddziaływanie na środowisko projektowanego sposobu zagospodarowania terenów. Przeanalizowano czynniki potencjalnie mogące wpłynąć niekorzystnie na środowisko. Dokonano oceny MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych. Źródło informacji o stanie środowiska i jego zasobach na przedmiotowym terenie stanowiły dostępne opracowania, a także materiały kartograficzne.

Dla określenia potencjalnego wpływu projektowanego zagospodarowania na środowisko posłużono się metodami analitycznymi wykorzystując analogie pomiędzy planowanymi przeznaczeniami terenów, a obszarami już zagospodarowanymi o zbliżonych funkcjach w odniesieniu do uwarunkowań środowiskowych.

Prognozę sporządzono w oparciu o następujące akty prawne:

- 1.2.1.) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm.);
- 1.2.2.) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. 2024, poz. 54, z późn. zm.);
- 1.2.3.) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 1478);
- 1.2.4.) Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 1087);
- 1.2.5.) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 1290);
- 1.2.6.) Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 530);
- 1.2.7.) Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 82);
- 1.2.8.) Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 1292);
- 1.2.9.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity, Dz.U. 2014, poz. 112);
- 1.2.10.) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 2448);
- 1.2.11.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023, poz. 300);
- 1.2.12.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023, poz. 335);
- 1.2.13.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2022 poz. 2380);

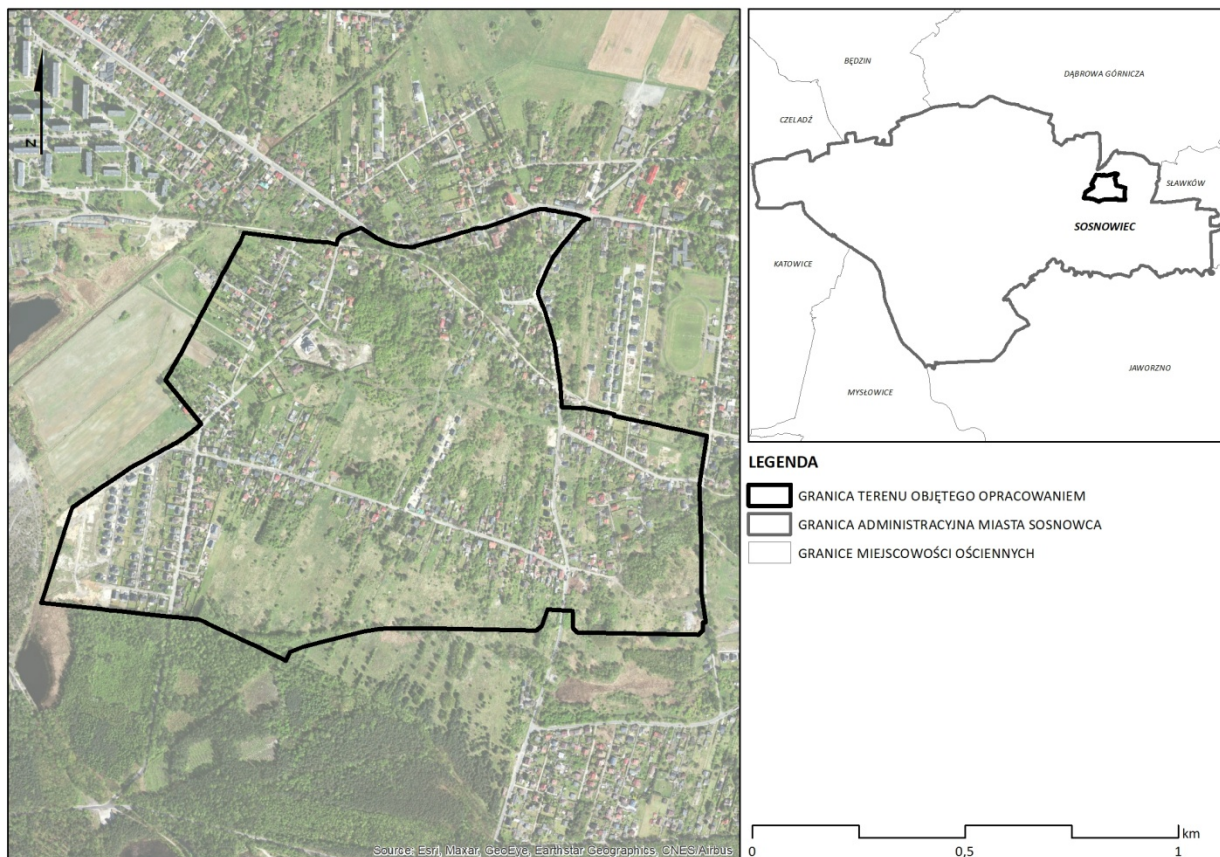
- 1.2.14.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409);
- 1.2.15.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. 2014 poz. 1408);
- 1.2.16.) Ustawa z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz.U. 2023 poz. 1589);
- 1.2.17.) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839 z późn. zm.);
- 1.2.18.) Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego, przyjęty Uchwałą Nr VI/62/8/2023 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 20 listopada 2023 r.

Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano informacje zawarte w następujących materiałach źródłowych:

- 1.2.19.) Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Sosnowca, wyk. Pracownia Analiz Środowiskowych, czerwiec 2025 r.;
- 1.2.20.) Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Sosnowca, wyk. EKOID, Katowice 2013 r.;
- 1.2.21.) Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta Sosnowca, przyjęte Uchwałą Nr 369/XXX/2016 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 19 maja 2016 r. wraz ze zmianą przyjętą Uchwałą nr 855/LXII/2018 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 26 kwietnia 2018 r. i zmianą przyjętą Uchwałą nr 923/LVI/2022 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 31 marca 2022 r.;
- 1.2.22.) Program Ochrony Środowiska na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 dla Gminy Sosnowiec, przyjęty Uchwałą nr 856/LI/2021 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 20 grudnia 2021 r.;
- 1.2.23.) Szczegółowa mapa geologiczna Polski;
- 1.2.24.) Mapa hydrograficzna Polski;
- 1.2.25.) Kondracki J., 2001: Geografia fizyczna Polski. PWN, Warszawa;
- 1.2.26.) Matuszkiewicz, 2008: Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostępne online: www.igipz.pan.pl);
- 1.2.27.) Matuszkiewicz, 2008: Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostępne online: www.igipz.pan.pl);
- 1.2.28.) Jędrzejewski W. i in. 2005 (2011): Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badań Ssaków PAN, Białowieża (aktualizacja, 2011);
- 1.2.29.) Parusel J. B., Skowrońska K., Wower A., Korytarze ekologiczne w Województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Etap I., CDPGŚ, Katowice, 2007 r.;
- 1.2.30.) Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2013 r.;
- 1.2.31.) Ocena stanu akustycznego województwa śląskiego na podstawie map akustycznych wykonanych w ramach III etapu mapowania, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, Katowice 2018 r.;
- 1.2.32.) <http://www.katowice.wios.gov.pl>;
- 1.2.33.) <http://wkz.katowice.pl/>;
- 1.2.34.) <http://katowice.rdos.gov.pl/>;
- 1.2.35.) www.gddkia.gov.pl;
- 1.2.36.) www.btsearch.pl (stan na 04.2024);
- 1.2.37.) <http://mapy.isok.gov.pl/imap/>;
- 1.2.38.) <http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO>;
- 1.2.39.) <http://pgi.gov.pl>;
- 1.2.40.) <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/>;
- 1.2.41.) <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>, <https://crfop.gdos.gov.pl/>;
- 1.2.42.) <http://opitpp.orsip.pl>;
- 1.2.43.) <http://www.sosnowiec.pl/>;
- 1.2.44.) <http://www.zsip.sosnowiec.pl>.

2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. TEREN OBJĘTY PROJEKTEM MIEJSCOWEGO PLANU I JEGO OBECNE ZAGOSPODAROWANIE

RYSUNEK 1 Lokalizacja terenu objętego opracowaniem na tle granicy administracyjnej miasta Sosnowca

Teren objęty projektem planu miejscowego, położony jest w północno – wschodniej części miasta Sosnowca, w dzielnicy Ostrowy Górnicze. Obejmuje powierzchnię 137,3 ha. Granice analizowanego terenu wyznaczają: od północy – ul. Starzyńskiego, od południa – teren planowanej drogi do Euroterminalu w Sławkowie, od wschodu – ul. Maczkowska i ul. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, od zachodu – tereny otwarte w rejonie ul. Juliuszowskiej.

Analizowany obszar obejmuje tereny o zróżnicowanym stopniu zainwestowania i użytkowania, przy czym struktura funkcjonalno – przestrzenna jest zasadniczo jednorodna, z dominacją zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, koncentrującej się wzdłuż dróg i towarzyszących terenów zieleni.

W strukturze zagospodarowania, dominującym typem zabudowy, jest ww. zabudowa o funkcji mieszkaniowej, w postaci domów jednorodzinnych, ulokowanych wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, w tym w rejonie ulic: Maczkowskiej, Juliuszowskiej, Feliks oraz Starzyńskiego. Układ zabudowy posiada cechy typowej struktury podmiejskiej. W północnej części terenu, w rejonie ul. Starzyńskiego, zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna. Teren posiada dobre powiązania komunikacyjne z pozostałymi dzielnicami miasta. Od północy ograniczony jest ul. Starzyńskiego, od wschodu – ul. Maczkowską oraz ul. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego. Przez północny fragment terenu, przebiega także ul. Armii Krajowej, komunikująca analizowany teren z drogą krajową nr 94. Wewnętrzny układ komunikacyjny tworzą ulice Feliks i Juliuszowska wraz z siecią dróg lokalnych, zapewniających obsługę poszczególnych posesji. W granicach przedmiotowego terenu znajdują się sieci infrastruktury technicznej. Energia elektryczna dostarczana jest za pomocą sieci średniego i niskiego napięcia. Przez analizowany teren nie

przebiegają napowietrzne sieci elektroenergetyczne wysokiego napięcia. Poszczególne zabudowania zaopatrywane są w wodę z sieci miejskiej. Funkcjonuje tu ponadto sieć kanalizacyjna, gazowa oraz teletechniczna. W analizowanych granicach brak jest zdalaczynnej sieci ciepłowniczej. W granicach terenu, nie ma również zlokalizowanych stacji BTS.

Istotną część przedmiotowego obszaru stanowią powierzchnie biologicznie czynne, obejmujące w przeważającej mierze nieużytki porośnięte roślinnością ruderalną, miejscami zadrzewione. W granicach analizowanego terenu, wskazuje się również na dwa obszary, o podwyższonych walorach przyrodniczych. Pierwszy z nich położony jest w centralnej części terenu, drugi – na południowym – wschodzie. Obszary te zostały uznane za ważne z punktu widzenia ekosystemu miasta, z uwagi na występujące tu siedliska, sprzyjające m.in. bytowaniu chronionych gatunków zwierząt. Przez północną część obszaru, w przybliżonej osi wschód – zachód, przebiega bezimienny ciek (rów), zasilający rzekę Bobrek, z którą łączy się na zachód od granic analizowanego terenu.

Otoczenie obszaru cechuje się podobną strukturą użytkowania: od północy i wschodu występują analogiczne tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zlokalizowane wzdłuż dróg, z towarzyszącą zielenią spontaniczną. Od zachodu obszar graniczy z nieużytkami położonymi w dolinie Bobrka, od południa – z nieużytkami oraz kompleksem leśnym. Za południowo – zachodnią granicą terenu zlokalizowane jest zamknięte, zrehabilitowane zwałowisko odpadów pogórnich KWK Kazimierz-Juliusz.

2.2. CHARAKTERYSTYKA ZAMIERZEŃ PLANISTYCZNYCH

W ocenianym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przewiduje się wprowadzenie następujących przeznaczeń terenów:

MN	– teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
MN-U	– teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług;
MN-U-INS	– teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług lub stacji paliw płynnych;
MW	– teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej;
KDZ	– teren drogi zbiorczej;
KDL	– teren drogi lokalnej;
KDD	– teren drogi dojazdowej;
KR	– teren komunikacji drogowej wewnętrznej;
KP	– teren komunikacji pieszo-rowerowej;
WS	– teren wód powierzchniowych śródlądowych;
ZN	– teren zieleni naturalnej;
ZP	– teren zieleni urządzonej;
ZL	– teren lasu.

Dla analizowanego terenu, nie został dotychczas uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W niniejszej prognozie, oceny zamierzeń planistycznych dokonano w odniesieniu do aktualnego stanu zagospodarowania poszczególnych terenów. Zmiany wynikające z ustaleń ocenianego projektu MPZP, przedstawiono w sposób graficzny na mapie prognozy, stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszego opracowania.

Na mocy ocenianego projektu planu, przewiduje się:

- 1) Wprowadzenie przeznaczenia terenów: wód powierzchniowych śródlądowych (**WS**), zieleni naturalnej (**ZN**), zieleni urządzonej (**ZP**) oraz lasu (**L**), w rejonie powierzchni biologicznie czynnych, w tym w zasięgu cieku wodnego, terenów nieużytków, lokalnie zadrzewionych, a także w rejonie części powierzchni, pozostających w granicach wyznaczonych terenów o podwyższonej wartości przyrodniczej.

Proponowane przeznaczenie terenów będzie sprzyjało ochronie zasobów przyrodniczych oraz wspierało utrzymanie lokalnych powiązań ekologicznych. W przypadku terenów ZN i L możliwe będzie zachowanie naturalnych siedlisk, natomiast obszary ZP stworzą warunki do kształtowania nowych układów roślinnych, pełniących zarówno funkcje przyrodnicze, jak i rekreacyjne. Wyznaczenie terenów WS pozwoli na ochronę

istniejącego cieku wraz z jego biologiczną otuliną. Dzięki zachowaniu enklaw zieleni analizowany obszar zostanie częściowo zabezpieczony przed całkowitą zabudową. Mimo dopuszczenia na mocy ocenianego projektu planu, rozwoju zainwestowania kosztem powierzchni biologicznie czynnych, omawiane rozwiązania ograniczą ryzyko całkowitej degradacji lokalnego ekosystemu. Zamierzenia te należy ocenić jako korzystne z punktu widzenia ochrony zasobów przyrodniczych i środowiska.

W wyniku prowadzonych prac planistycznych, w projekcie planu miejscowego dokonano zmiany przeznaczenia części terenów zieleni urządzonej ZP (4ZP, 5ZP, 6ZP) w kierunku terenów zieleni naturalnej ZN (11ZN, 12ZN, 13ZN). Zaproponowana zmiana przeznaczenia terenów jest zasadniczo korzystna z punktu widzenia ochrony zasobów przyrodniczych. Zarówno przeznaczenie terenów ZP jak i ZN wprowadza jako podstawową funkcję zieleni, jednak przeznaczenie ZP dopuszcza większy zakres możliwości ingerencji w tereny, związanej z dopuszczonym zainwestowaniem. Przeznaczenie ZN kładzie większy nacisk na utrzymanie naturalnego charakteru terenu.

- 2) Wprowadzenie przeznaczenia terenów zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo – usługowej, w ramach terenów MN, MW, MN-U, MN-U-INS, i terenów komunikacji KDZ, KDL, KDD, KR, KP, w obszarach zainwestowanych, adekwatnie do istniejącego zagospodarowania.

Proponowany sposób przeznaczenia powyższych terenów zasadniczo usankcjonuje ich obecne zagospodarowanie. W granicach terenów zabudowy mieszkaniowej oraz mieszkaniowo – usługowej, dominują obszary już zainwestowane, którym lokalnie towarzyszą powierzchnie wolne od zabudowy, umożliwiające kontynuację zainwestowania, przy czym kwestia ta dotyczy generalnie niewielkich powierzchni, w ramach pojedynczych działek. Tereny drogowe, zostały wyznaczone w rejonie istniejących dróg. Z uwagi na zgodność projektowanych funkcji z istniejącym użytkowaniem terenów, niewielki zakres powierzchni możliwych do dalszej zabudowy oraz nieuciążliwy charakter przyjętych przeznaczeń, planowane zmiany uznaje się za mało znaczące z punktu widzenia oddziaływania na środowisko.

W wyniku prowadzonych prac planistycznych, w projekcie planu miejscowego dokonano zmiany przeznaczenia terenu usług 1U na rzecz przeznaczenia terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług 4MN-U. Zmiana ta ma charakter neutralny z punktu widzenia oddziaływania na środowisko. Opisany teren jest już zainwestowany, a nowe przeznaczenie nie wiąże się z istotnym zwiększeniem presji przestrzennej ani funkcjonalnej w stosunku do dotychczasowych ustaleń planistycznych.

- 3) Wprowadzenie przeznaczenia terenów zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo - usługowej i terenów komunikacji, w ramach terenów bądź ich części: 5MN, 9MN, 12MN, 16MN, 17MN, 18MN, 1MN-U, 4KDD, 4KR, umożliwiających rozwój zainwestowania kosztem powierzchni biologicznie czynnych, w sąsiedztwie terenów istniejącej zabudowy.

Wprowadzenie powyższych przeznaczeń terenów, w analizowanym zasięgu, stanowi kontynuację kierunku zagospodarowania terenów sąsiednich, obecnie już zainwestowanych. Tereny te, choć obecnie jeszcze niezabudowane, funkcjonalnie i przestrzennie powiązane są z istniejącym układem osadniczym, a proponowane przeznaczenia, wpisują się w obecne procesy urbanistyczne, zachodzące w granicach terenu objętego projektem planu. Zasięg powierzchni, w rejonie których możliwy będzie przyrost zainwestowania jest ograniczony, a przewidziane funkcje terenów nie należą do uciążliwych. Przy uwzględnieniu przepisów ograniczających, zwartych w ustaleniach projektu planu, proponowane zamierzenia ocenia się jako mało znaczące z punktu widzenia oddziaływania na środowisko i ludzi.

W wyniku prowadzonych prac planistycznych, w projekcie planu miejscowego dokonano poszerzenia zasięgu terenu 12MN, kosztem terenów, dla których przyjęto dotychczas przeznaczenie ZN. Zmiana ta stanowi kontynuację istniejącego zagospodarowania oraz wpisuje się w kierunek rozwoju zabudowy przyjęty w dotychczasowym projekcie planu. Poszerzenie zasięgu terenu 12MN nie spowoduje pojawienia się nowych, znaczących oddziaływań na środowisko, w stosunku do tych określonych w poprzedniej analizie – w kontekście rozwoju zabudowy mieszkaniowej. Należy jednak zauważyć, że opiswane

zamierzenie planistyczne, będzie skutkowało dalszym ograniczeniem powierzchni zieleni w granicach terenu objętego projektem planu.

- 4) Wprowadzenie przeznaczenia terenów zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo – usługowej, w ramach części terenów **14MN, 1MN-U-INS**, umożliwiających rozwój zainwestowania kosztem powierzchni biologicznie czynnych, w zasięgu terenów wskazywanych w materiałach źródłowych jako cenne przyrodniczo (o podwyższonej wartości przyrodniczej).

Realizacja zabudowy w ramach opisywanych przeznaczeń będzie skutkować zajęciem części powierzchni biologicznie czynnych, zlokalizowanych na terenach o podwyższonych walorach przyrodniczych. Choć całkowite zajęcie wskazywanych obszarów cennych przyrodniczo nie jest przewidywane, utrata fragmentów siedlisk przy założeniu dopuszczanego przyrostu zainwestowania jest nieunikniona. Ponadto, rozwój zabudowy w opisywanych lokalizacjach, spowoduje wzrost presji antropogenicznej na zachowane fragmenty obszarów cennych przyrodniczo, co może wpływać na obniżenie ich waloru. Z tego względu zamierzenia te należy ocenić jako potencjalnie problemowe w kontekście ochrony zasobów przyrodniczych.

W wyniku prowadzonych prac planistycznych, w projekcie planu miejscowego dokonano poszerzenia zasięgu terenu 14MN, kosztem terenów o podwyższonej wartości przyrodniczej, dla których przyjęto dotychczas przeznaczenie ZN. Opisywane zamierzenie również uznaje się za potencjalnie problemowe.

- 5) Wprowadzenie przeznaczenia terenów zabudowy mieszkaniowej i terenu komunikacji, w ramach terenów bądź części terenów **22MN, 24MN, 3KR**, umożliwiających rozwój zainwestowania kosztem powierzchni biologicznie czynnych, na terenach zagrożonych wystąpieniem powodzi.

Dopuszczenie możliwości lokowania nowych obiektów budowlanych, w tym o funkcji mieszkaniowej, na terenach zagrożonych wystąpieniem powodzi, należy ocenić jako potencjalnie problemowe, z punktu widzenia oddziaływania na ludzi. Wystąpienie powodzi może stanowić zagrożenie dla mienia, zdrowia oraz życia mieszkańców.

Przedstawiony powyżej zakres zamierzeń planistycznych, wynikający z ustaleń ocenianego dokumentu, nie narusza ustaleń obowiązującego Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

2.3. POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru dla analizowanego obszaru, jako opracowanie planistyczne jest powiązany przede wszystkim z następującymi dokumentami:

- *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta Sosnowca, przyjętym Uchwałą Nr 369/XXX/2016 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 19 maja 2016 r. wraz ze zmianą przyjętą Uchwałą nr 855/LXII/2018 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 26 kwietnia 2018 r. i zmianą przyjętą Uchwałą nr 923/LVI/2022 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 31 marca 2022r.;*
- *Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ przyjętym uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/20016 z dnia 29 sierpnia 2016 r.;*
- *Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2030+" przyjętą uchwałą Nr VI/24/1/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19 października 2020 r.);*
- *Koncepcją Przestrzennego zagospodarowania Kraju 2030 przyjętą uchwałą nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r.*

Oceniany w niniejszej prognozie projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego realizuje ustalenia zawarte w obowiązującym ustawodawstwie (wymienionym w pkt. 1.2) a także nie narusza ustaleń obowiązującego dokumentu studium.

2.4. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Stan wybranych komponentów środowiska, na terenie województwa śląskiego, w tym również w granicach miasta Sosnowca, podlega systematycznemu monitoringowi prowadzonemu przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska Katowicach.

Monitoring środowiska, w tym jakości wód, gleby, stanu powietrza, emisji hałasu i pól elektromagnetycznych, prowadzony jest w zakresie ustalonym w obowiązujących aktach prawa krajowego, tj. w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne*. Zakres i częstotliwość monitoringu powietrza atmosferycznego, jakości wód podziemnych i powierzchniowych oraz pomiary poziomów hałasu emitowanego do środowiska, będą dostosowane do zakresu i częstotliwości monitoringu prowadzonego w ramach programów Państwowego Monitoringu Środowiska. Badania prowadzone w celu określenia stanu poszczególnych komponentów środowiska, będą prowadzone zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w poszczególnych rozporządzeniach, a także specjalistycznych opracowaniach – określających metodyki referencyjne, odnoszące się do sposobu analizowania stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska. W ocenianym projekcie planu miejscowego, wprowadzono zapisy ustalające zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, ograniczające możliwe negatywne oddziaływanie na środowisko. W tym kontekście za wystarczający uznaje się monitoring środowiska prowadzony przez powołane do tego celu instytucje.

Zgodnie z materiałami archiwalnymi¹ oraz informacjami zawartymi w samym projekcie planu, część analizowanego terenu, znajduje się w zasięgu obszarów płytkiej eksploatacji górniczej. Na mocy ocenianego projektu planu, na obszarach płytkiej eksploatacji, przewidziano wprowadzenie przeznaczenia terenu, które umożliwi rozwój zainwestowania (**5MN**). W rejonach płytkiej eksploatacji górniczej, istnieje zagrożenie wystąpienia deformacji nieciągłych powierzchni, a zatem w przypadku realizacji nowego zainwestowania, należałoby na tych terenach ustalić geotechniczne warunki posadowienia obiektów budowlanych zgodnie z przepisami odrębnymi.

W ocenianym projekcie planu miejscowego, dopuszcza się realizację określonych zapisami planu przedsięwzięć, które zgodnie z *Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko (ze zmianami)*, zaliczane są do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w tym inwestycji drogowych, szynowych, infrastruktury technicznej oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w ramach terenu **1MN-U-INS**. Zgodnie z przepisami odrębnymi, realizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymaga uzyskania stosownych decyzji administracyjnych, w tym wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przedsięwzięcia mogące *zawsze znacząco oddziaływać na środowisko* – zgodnie z obowiązującymi przepisami – *zawsze wymagają przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko*. Zanim zostanie wydane pozwolenie na realizację inwestycji (np. pozwolenie na budowę), zawsze wymagane jest przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko. Z kolei w przypadku *przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko*, dla tego typu inwestycji przeprowadza się na początku tzw. *screening* – analizę, której celem jest ustalenie, czy planowane przedsięwzięcie będzie istotnie wpływać na środowisko. Jeśli w wyniku screeningu odpowiedni organ administracji uzna, że oddziaływanie może być znaczące, nakłada obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania. W ramach ww. postępowania, szczegółowo analizuje się oddziaływanie danego przedsięwzięcia na środowisko zarówno na etapie jego budowy, jak i eksploatacji. Na tym etapie, możliwe jest również wskazanie, czy dane przedsięwzięcie będzie wymagało analizy porealizacyjnej. W przypadku takiej konieczności, należy ustalić metody oraz częstotliwość jej przeprowadzenia.

¹ <http://pgi.gov.pl>

3. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA NA TERENIE OBJĘTYM PROJEKTEM PLANU

3.1. UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Zgodnie z podziałem na jednostki fizyczno-geograficzne wg Kondrackiego, analizowany teren położony jest w prowincji Wyżyny Polskie, podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska (341), makroregionie Wyżyna Śląska (341.1), w mezoregionie Wyżyna Katowicka (341.13)².

Pierwotna rzeźba terenu opracowania została na przestrzeni lat przekształcona. Obszar ten pozostawał pod wpływem morfogenetycznej działalności człowieka, związanej przede wszystkim z urbanizacją. Główne przekształcenia powierzchniowej rzeźby terenu, polegały tu na niwelacji powierzchni terenu pod obiekty kubaturowe, w tym budynki mieszkalne, jak również na potrzeby realizacji ciągów drogowych. Pośredni wpływ na obecne ukształtowanie powierzchni miała także prowadzona na przestrzeni lat działalność górnicza.

Ukształtowanie powierzchni analizowanego terenu nie jest zróżnicowane. Teren ten wykazuje niewielkie nachylenie w kierunku zachodnim, ku dolinie Bobrka. Rzędne wysokościowe kształtują tu na poziomie od około 257 m n.p.m. w rejonie południowo – zachodniej granicy terenu, do około 268 m n.p.m. na wschodzie.

3.2. BUDOWA GEOLOGICZNA

Miasto Sosnowiec położone jest w środkowo - wschodniej części Górnośląskiego Zagłębia Węglowego, w obrębie wydzielonej geologicznie jednostki strukturalnej – bloku górnośląskiego. W podłożu tej jednostki występuje trójkątny blok prekambryjskich skał krystalicznych, na których osadzone zostały utwory najwyższego proterozoiku, starszego i młodszego paleozoiku, dolnego mezozoiku oraz kenozoiku. W rozwoju geologicznym po prekambrze, blok górnośląski ewoluował w sposób charakterystyczny dla obszaru platformowego i w czasie orogenezy waryscyjskiej, przekształcił się w zapadlisko przedgórskie. Skały tej jednostki, w kierunku na południe zanurzają się pod osady zapadliska przedkarpackiego i strukturę płaszczowinową Karpat zewnętrznych. Charakterystykę budowy geologicznej odniesiono do najmłodszych utworów powierzchniowych czwartorzędu oraz powierzchniowych i podczwartorzędowych wychodni skał starszego podłoża, reprezentowane przez utwory karbonu i triasu.

Bezpośrednio w granicach analizowanego terenu, powierzchniowe podłoże geologiczne budują utwory czwartorzędowe, reprezentowane przez plejstocenyjskie piaski i żwiry wodnolodowcowe – obejmujące zachodnią, południową oraz południowo – wschodnią część terenu, w mniejszym stopniu przez holocenyjskie mułki, piaski i żwiry rzeczne tarasów zalewowych 0,5 – 2,5 m n.p. rzeki i den dolinnych, identyfikowane w rejonie zachodniej granicy terenu. W centralnej części terenu oraz na północy, wskazuje się na występowanie utworów karbonu górnego, w tym reprezentowanych przez mułowce, iłowce i piaskowce, pokłady węgla kamiennego warstw orzeskich oraz piaskowce, zlepieńce, mułowce iłowce, pokłady węgla kamiennego warstw siodłowych.^{3, 4}

ZŁOŻA KOPALIN I WARUNKI GÓRNICZE

Obecność w budowie geologicznej utworów karbońskich, warunkuje występowanie w granicach analizowanego terenu złóż węgla kamiennego. W poniższej tabeli przedstawiono ich charakterystykę.

TABELA 1 Zestawienie złóż węgla kamiennego w granicach analizowanego terenu

L.P.	NAZWA ZŁOŻA	ID MIDAS	STAN ZAGOSPODAROWANIA ZŁOŻA
1	Kazimierz – Juliusz	367	<i>Eksploracja złoża zaniechana</i>
2	Kazimierz – Juliusz 1	15731	<i>Eksploracja złoża zaniechana</i>

Jak wykazano w powyższej tabeli, w chwili obecnej w granicach analizowanego terenu nie jest prowadzona eksploatacja złóż węgla kamiennego. Tym samym, nie wyznacza się tu obszarów i terenów górniczych.

² Kondracki J., 2001: Geografia fizyczna Polski. PWN, Warszawa

³ Szczegółowa mapa geologiczna Polski, ark. Jaworzno, w skali 1:50 000

⁴ Szczegółowa mapa geologiczna Polski, ark. Katowice, w skali 1:50 000

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy⁵ oraz zgodnie z informacjami zawartymi w projekcie planu, w granicach analizowanego terenu, wyznacza się obszary dokonanej płytkiej eksploatacji górniczej. Ponadto, w analizowanych granicach, skazuje się na lokalizację nieczynnych wyrobisk, mających połączenie z powierzchnią (dawnych szybów).

TERENY POPRZEMYSŁOWE

W odniesieniu do danych, prezentowanych w ramach systemu *OPI-TPP 2.0*⁶, dotyczących terenów pogórnich i przemysłowych, południowo – wschodni fragment terenu objętego projektem planu (rejon ul. Odkrywki), położony jest w zasięgu terenu pogórnego nr 296, określanego jako teren po szybach Feliks, zamkniętej w 1925 r. kopalni Feliks w Ostrowach Górniczych.

OSUWISKA I TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI

Zgodnie z informacjami prezentowanymi przez Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy w ramach *Systemu Osłony Przeciwoświsiskowej*⁷, w granicach miasta Sosnowca, tym samym w granicach opracowania, nie wskazuje się na występowanie naturalnych zagrożeń geologicznych w postaci terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów osuwisk. Zjawiska o charakterze osuwiskowym mogą występować na terenach płytkiej eksploatacji górniczej.

3.3. WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE

Zgodnie z powszechnie stosowaną rejonizacją zwykłych wód podziemnych, teren miasta Sosnowca położony jest w Makroregionie Centralnym, w Regionie XII Śląsko-Krakowskim, w którym wody podziemne występują w piętrach wodonośnych utworów stratygraficznie przynależnych do czwartorzędu, triasu i karbonu.

Piętro wodonośne czwartorzędu - występuje na całym obszarze miasta, za wyjątkiem powierzchniowych wychodni utworów starszego, triasowego i karbońskiego podłoża. Z uwagi na nieciągłość rozprzestrzenienia oraz niskie parametry jakościowe, wody tego piętra nie posiadają znaczenia użytkowego i generalnie nie są wykorzystywane gospodarczo, ani też nie stanowią źródła zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia. Piętro wodonośne czwartorzędu, zaznacza swą obecność w szczególności w rzecznych i wodnolodowcowych osadach dolin rzek: Brynicy, Przemszy, Bobrka i Białej Przemszy. Maksymalna miąższość wodonośnych osadów czwartorzędu wynosi około 50 - 60 m w dolinie rzeki Białej Przemszy w południowo-wschodniej części miasta. Wodonośne są także piaski międzymorenowe, o zróżnicowanym i nieciągłym rozprzestrzenieniu. W ogólności, w profilu tego piętra występują w przewadze jeden lub dwa poziomy wodonośne, w przewadze o zwierciadle swobodnym. Zasilanie piętra wodonośnego czwartorzędu następuje głównie poprzez opady atmosferyczne, w strefach powierzchniowych wychodni utworów przepuszczalnych, a w dolinie rzeki Przemszy - przez dopływ boczny z piętra triasu.

Piętro wodonośne triasu – o znaczeniu użytkowym, związane jest z zasięgiem jednostki strukturalnej niecki bytomskiej, w obrębie której wodonośne poziomy występują w sposób ciągły wyłącznie w zachodniej i centralnej części miasta Sosnowca, natomiast w części wschodniej, utwory triasu zalegają w postaci izolowanych płatów, nie stanowiąc ciągłej struktury wodonośnej. Poziomymi wodonośnymi tego piętra są: należący do triasu dolnego pstry piaskowiec górny (ret), wykształcony w facji morskiej, jako utwory marglisto - dolomityczne i wapienie jamiste, przechodzące powyżej w wapienie i dolomity stratygraficznie związane z wapieniem muszlowym triasu środkowego. Zasilanie struktury wodonośnej następuje bezpośrednio wodami opadowymi w strefach powierzchniowych wychodni poszczególnych ogniw triasu i pośrednio – przez przepuszczalne pokrywy utworów czwartorzędu.

Piętro wodonośne karbonu - prowadzi wody o znaczeniu użytkowym, wyłącznie w strefie wychodni poziomów wodonośnych, zbudowanych z piaskowców i zlepieńców, o miąższości od kilku do kilkudziesięciu metrów, wzajemnie izolowanych wkładkami nieprzepuszczalnych iłowców. Łączność pomiędzy poszczególnymi poziomami karbonu produktywnego, występuje w obszarach sedymentacyjnych wyklinowań warstw izolujących, w strefach

⁵ <http://pgi.gov.pl>

⁶ <http://opitpp.orsip.pl>

⁷ <http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO>

zaburzonych tektonicznie oraz w zasięgu dokonanej, podziemnej eksploatacji górniczej. Głębokość występowania zwykłych wód użytkowych jest ściśle związana z aktualną aktywnością drenażu górniczego; w części północnej i zachodniej miasta (wzrostiska zlikwidowanych kopalń: „Saturn” i „Paryż”). Poszczególne poziomy piętra wodonośnego karbonu zasilane są opadami atmosferycznymi w strefach powierzchniowych wychodni spękanych i przepuszczalnych warstw piaskowców (zlepieńców) oraz – pośrednio przez przepuszczalne utwory położone w nakładzie tego piętra (utwory czwartorzędu i triasu).⁸

GŁÓWNE ZBIORNIKI WÓD PODZIEMNYCH (GZWP)

Analizowany obszar położony jest poza zasięgiem wyznaczonych na obszarze kraju Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP).

Obszary o płytkim zaleganiu wód gruntowych

W granicach analizowanego terenu, zgodnie z informacjami, prezentowanymi w treści *mapy hydrograficznej*⁹, wskazuje się na obecność obszarów, pozostających w zasięgu płytko zalegających wód gruntowych do 1,0 m p.p.t. Obszary, o których mowa, położone są w zachodniej oraz południowej części terenu.

Jednolite części wód podziemnych (JCWPd)

Analizowany teren położony jest w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 130 i kodzie PLGW 2000130. Poniżej przedstawiono jej charakterystykę, zgodnie z informacjami prezentowanymi w *Aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły* (IIaPGW).^{10, 11}

Numer JCWPd: 130

Kod JCWP: PLGW 2000130;

- **Stan chemiczny:** dobry;
- **Stan ilościowy:** słaby;
- **Stan JCWPd:** słaby;
- **Presja determinująca stan JCWPd:** ilościowa i chemiczna – pobór na potrzeby odwodnienia wzrostisk górniczych (rejon GZW i kopalnie cynku i ołowiu), presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną i przemysłem
- **Cel środowiskowy:**
 - stan chemiczny: dobry stan chemiczny,
 - stan ilościowy: brak pogorszenia aktualnego stanu ilościowego (słaby stan ilościowy w zakresie bilansu wodnego);
- **Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych:** zagrożona ilościowo i chemicznie.
- **Odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych JCWPd:**
 - **odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych** (z tytułu art. 4.4 RDW) – nie wyznacza się.
 - **odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych** (z tytułu art. 4.5 RDW) – mniej rygorystyczny cel. Jako uzasadnienie tego odstępstwa, wskazuje się potrzeby społeczno-ekonomiczne, które wpisują się w cele strategiczne „Polityki Energetycznej Polski do 2030 roku”, „Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”, „Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030”, „Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” oraz w założenia Polityki Surowcowej Polski. Brak wykonalnych i korzystniejszych alternatywnych rozwiązań wynika z analiz towarzyszących wykonaniu dokumentacji hydrogeologicznych, natomiast dopuszczalność dalszego poboru była i jest analizowana na etapie przeglądu pozwoleń wodnoprawnych.

⁸ Opracowania ekofizjograficzne dla miasta Sosnowca, 2013 r., 2025 r.

⁹ <https://www.geoportal.gov.pl/>

¹⁰ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023, poz. 300)

¹¹ <http://karty.apgw.gov.pl/> (dostęp: 06.06.2025 r.)

3.4. POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEBY

Na obszarze miasta Sosnowca występują głównie grunty antropogeniczne, tereny bezglebowe, a także gleby bielcowe, brunatne i mady rzeczne. Grunty antropogeniczne zlokalizowane są w obrębie skwerów, zieleńców czy terenów wokół budynków. Powierzchnie bezglebowe znajdują się także pod budynkami mieszkalnymi, placami, drogami itp. Ich występowanie pokrywa się z zasięgiem obszarów zabudowy mieszkalnej. Pierwotna pokrywa glebowa obszarów zagospodarowanych została przekształcona wielorako. Najpowszechniejsze są przekształcenia mechaniczne profilów glebowych. Przejawiają się one w częściowym lub całkowitym zdarcu poziomów genetycznych, ich wymieszaniu między sobą lub z materiałem obcym, zasypaniu, zagęszczeniu itp. Nastąpiła także zmiana stosunków powietrzno - wodnych i właściwości chemicznych gleb. Duże powierzchnie wśród tej grupy zajmują gleby całkowicie ukształtowane przez człowieka. Występują one m.in. na terenach, na których pokrywą glebową zniszczono podczas prac przygotowawczych pod zabudowę domów i innych obiektów.¹²

3.5. HYDROGRAFIA

Analizowany teren położony jest w zlewni rzeki Bobrek (zlewnia IV- rzędu rzeki Wisły), będącej prawobrzeżnym dopływem Białej Przemszy. Bobrek przepływa w oddaleniu od około 100 do 300 m za zachodnią granicą terenu opracowania. Rzeka ta wpływa na teren Sosnowca w Ostrowach Górniczych, a następnie przepływa w kierunku południowo – zachodnim przez dzielnice Zawodzie, Bobrek, i Niwka- Modrzejów, gdzie wpada do Białej Przemszy w rejonie ulicy Orłąt Lwowskich.¹³

Głównym elementem sieci hydrograficznej analizowanego terenu jest bezimienny ciek (rów), przebiegający przez jego północną część, zasilający rzekę Bobrek, z którą łączy się na zachód od granic analizowanego terenu. W granicach terenu, uzupełnienie lokalnej sieci hydrograficznej, stanowią rowy odwadniające oraz niewielkie oczka wodne, zlokalizowane w centralnej części terenu.

ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Zgodnie z informacjami prezentowanymi w ramach *Informatycznego Systemu Ośłony Kraju*¹⁴, w granicach analizowanego wskazuje się na występowanie następujących obszarów zagrożenia powodziowego, od rzeki Bobrek:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi Q1% (raz na 100 lat);
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi Q0,2% (raz na 500 lat).

Wyznaczone obszary zagrożenia powodziowego, obejmują powierzchnie, położone w południowo – zachodniej części terenu.

JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH (JCWP)

Analizowany teren położony jest w zasięgu zlewni Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) o nazwie Bobrek. Poniżej przedstawiono jej charakterystykę, zgodnie z informacjami prezentowanymi w *Aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły (IIaPGW)*.^{15, 16}

Nazwa JCWP: Bobrek

Kod JCWP: PLRW 200003212889;

Ciek istotny z punktu widzenia JCWP: Bobrek – przepływający za zachodnią granicą terenu w odległości od około 100 do 300 m;

- **Status JCWP:** silnie zmieniona część wód;
- **Stan/potencjał ekologiczny:** słaby potencjał ekologiczny;

¹² Opracowania ekofizjograficzne dla miasta Sosnowca, 2013 r., 2025 r.

¹³ Opracowania ekofizjograficzne dla miasta Sosnowca, 2013 r., 2025 r.

¹⁴ <http://mapy.isok.gov.pl/imap/>

¹⁵ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023, poz. 300)

¹⁶ <http://karty.apgw.gov.pl/> (dostęp: 06.06.2025 r.)

wskaźniki determinujące stan/potencjał ekologiczny: BZT5, OWO, przewodność, azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosfor fosforanowy (V); fitobentos, ichtiofauna;

- **Stan chemiczny:** stan chemiczny poniżej dobrego;
wskaźniki determinujące stan chemiczny: benzo(a)piren, endosulfan;
- **Stan (ogólny):** zły stan wód.
- **Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie JCWP:**
 - **Główne źródło presji troficznych:** odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone);
 - **Główne źródło presji zasilających:** ścieki przemysłowe i komunalne;
 - **Główne źródło presji hydromorfologicznych:** presja chemiczna: rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; nieznane (substancje zakazane); presja troficzna: odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone) presja zasolenie: ścieki przemysłowe i komunalne presja hydromorfologiczna: prostowanie koryta - rzeki główne, - rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne, - rzeki pozostałe, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) - rzeki główne, - rzeki pozostałe, obiekty mostowe - rzeki główne, - rzeki pozostałe, wały przeciwpowodziowe - rzeki główne, górnictwo - rzeki główne, | skumulowana presja ilościowa; pobór wód lub zagrożenie suszą lub zanik przepływu;
 - **Główne źródło presji chemicznych:** rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; nieznane (substancje zakazane);
- **Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego:** zagrożona;
- **Cel środowiskowy:**
 - **Stan/potencjał ekologiczny:** umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot amonowy, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: do 2740 µS/cm), IO, EFI+PL/ IBI_PL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D;
 - **Stan chemiczny:** stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry;
- **Odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych JCWP:**
 - **odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych** jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, azot azotanowy, fosforany, OWO, BZT5; endosulfan(w). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępowstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.
 - **odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych** jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot amonowy, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO, EFI+PL/ IBI_PL; benzo(a)piren(w). Jest to spowodowane czynnikami, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb. Warunkiem odstępowstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

3.6. KLIMAT

Według klasyfikacji klimatyczno - rolniczej opracowanej przez R. Gumińskiego (1948), obszar Sosnowca zaliczyć należy do dzielnicy XV częstochowsko - kieleckiej. Obszar na którym położone jest miasto Sosnowiec cechuje klimat przejściowy między klimatem kontynentalnym, a oceanicznym. Na obszarze Sosnowca krzyżują się wpływy przemieszczających się mas powietrza polarnego, arktycznego i zwrotnikowego. Najczęściej docierają masy powietrza polarno - morskiego odznaczające się dużą przezroczystością powietrza. Istotnym czynnikiem wpływającym na klimat Sosnowca są kierunki napływających mas powietrznych - zachodni i północno - zachodni, przy czym wiatry zachodnie napływają łącznie w ciągu około 160 dni w roku.

Istnienie tzw. „wyspy ciepła”, jaką stanowi zespół miejsko - przemysłowy, zaburza wyraźnie przestrzenny rozkład temperatur, jak również wpływa na pozostałe elementy klimatu. Przy zabudowie zwartej obserwuje się wpływ czynnika antropogenicznego podgrzewania atmosfery, a bardziej jeszcze widoczny jest wpływ zanieczyszczeń powietrza występujących na obszarach zurbanizowanych. Zwarte powierzchnie zabudowy, utwardzonych placów i dróg łatwiej nagrzewają się w ciągu dnia, co powoduje podniesienie temperatury powietrza w przyziemnej warstwie atmosfery. Wszystko to powoduje, iż na takich obszarach zauważa się modyfikację antropogeniczną topoklimatów. Stąd obszary zurbanizowane o stosunkowo dużych powierzchniach zabudowy zwartej szybciej nagrzewają się w ciągu dnia, szybciej też tracą ciepło na skutek wypromieniowania w nocy. Brak wilgoci w powietrzu nie sprzyja dłuższemu zatrzymaniu ciepła. Ponadto w obszarze zwartej zabudowy utrudnione jest przewietrzanie a zanieczyszczenia powstające w procesie grzewczym powodują powstawanie tzw. „niskiej emisji” związanej z opalaniem w przydomowych kotłowniach węglem niskiej jakości.

Innym źródłem zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego są spaliny samochodowe gromadzące się w obrębie głównych ciągów komunikacyjnych oraz terenów przyległych do nich. W okresie niesprzyjających wiatrów mogą one być wwiewane w głąb obszaru, stagnując w obrębie wąskich uliczek pomiędzy zwartymi szeregami zabudowy tworząc niebezpieczne dla zdrowia mieszkańców zastoiska „smogu”.¹⁷

3.7. WARUNKI AEROSANITARNE

Bezpośrednio w granicach opracowania nie ma stacji pomiarowej monitorującej stan jakości powietrza atmosferycznego. Najbliższa stacja pomiarowa znajduje się w Sosnowcu, przy ul. Lubelskiej. Jak wynika z rocznych ocen jakości powietrza w województwie śląskim za 2023 r.¹⁸ i za lata wcześniejsze, wykonanej wg zasad określonych w art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska, miasto Sosnowiec zostało zaliczone do strefy aglomeracji górnośląskiej (PL2401). Ocena roczna z uwagi na ochronę zdrowia zakwalifikowała ten obszar do klasy C, co oznacza, że poziomy stężeń przekraczają wartość dopuszczalną powiększoną o margines tolerancji. Odnotowano przekroczenia stężeń benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ i dwutlenku azotu. Zwiększone wartości pyłu zawieszonego oraz benzo(a)pirenu na terenie miasta, zaobserwować można przede wszystkim w okresie jesienno - zimowym. Na jakość powietrza w istotny sposób wpływa zjawisko tzw. niskiej emisji z lokalnych źródeł ciepła, na przykład z przydomowych kotłowni. Na skalę powyższego zjawiska wpływa przede wszystkim rodzaj i jakość używanego opału a także sama sprawność instalacji grzewczych.

Lokalne uwarunkowania aerosanitarne, kształtowane są zarówno przez czynniki wewnętrzne, jak i zewnętrzne. Na lokalny stan powietrza wpływa przede wszystkim emisja związana ze spalaniem paliw kopalnych, takich jak np. węgiel kamienny, olej opałowy bądź gaz ziemny, w przydomowych kotłowniach – w budynkach, nie ujętych w zdalaczynnej sieci ciepłowniczej. Dotyczy to zabudowy mieszkaniowej, przede wszystkim jednorodzinnej, stanowiącej dominujący typ zainwestowania w analizowanych granicach, jak również na terenach przyległych. W rejonie ww. zabudowy może dochodzić do pojawiania się tzw. niskiej emisji z lokalnych źródeł ciepła. Na skalę powyższego zjawiska wpływa przede wszystkim rodzaj i jakość używanego opału, a także sama sprawność instalacji grzewczych. Do emisji zanieczyszczeń atmosferycznych przyczynia się także ruch komunikacyjny odbywający się w rejonie ciągów drogowych, wyznaczających granice analizowanego obszaru, jak również budujących wewnętrzny

¹⁷ Opracowania ekofizjograficzne dla miasta Sosnowca, 2013 r., 2025 r.

¹⁸ Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim. Raport wojewódzki za rok 2023 (<https://powietrze.gios.gov.pl/>)

układ komunikacji. Na wielkość tej emisji mają wpływ: stan jezdni, konstrukcja i stan techniczny silników pojazdów, warunki pracy silników, rodzaj paliwa i płynność ruchu. Wzmożona emisja spalin samochodowych obserwowana jest głównie w tzw. „godzinach szczytu” czyli w okresie dojazdów i powrotów z pracy mieszkańców. Na stan powietrza mają także wpływ czynniki atmosferyczne, takie jak kierunek i prędkość wiania wiatrów. Za południowo – zachodnią granicą opracowania zlokalizowane jest zamknięte, zrekultywowane zwałowisko odpadów pogórnich KWK Kazimierz-Juliusz. Część zwałowiska, nie posiada okrywy roślinnej, dlatego w określonych warunkach atmosferycznych, szczególnie w okresach suszy i występowaniu wiatrów, nie można wykluczyć nawiewania zanieczyszczeń pyłowych z ww. hałdy na analizowany teren.

3.8. KLIMAT AKUSTYCZNY

Klimat akustyczny w omawianych granicach, kształtowany jest przede wszystkim przez hałas komunikacyjny oraz bytowy – o ograniczonym zasięgu i niewielkim natężeniu, który generalnie nie powoduje uciążliwości.

Główne źródło hałasu drogowego w granicach analizowanego obszaru, stanowią drogi umożliwiające komunikację ponadlokalną, jak również budujące wewnętrzną sieć powiązań. Należą do nich przede wszystkim ul. Armii Krajowej oraz ul. Maczkowska, a także w mniejszym stopniu ul. Juliuszowska, ul. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, ul. Feliks, ul. Niecała, ul. Górna, ul. Boczna, ul. Wąska, ul. Obwodowa oraz ul. Starzyńskiego. Na poziom hałasu drogowego, emitowanego w rejonie ciągów drogowych, prócz samego natężenia ruchu drogowego, ma wpływ rodzaj pojazdów poruszających się po drodze oraz ich stan techniczny, a także stan techniczny samej drogi.

Zgodnie z opracowaniem pn. *Strategiczna mapa hałasu dla miasta Sosnowca* (2022 r.)¹⁹, w rejonie opisanych elementów infrastruktury drogowej, wartości emitowanego hałasu, w kontekście wskaźnika L_{DWN} (długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia) oraz w kontekście wskaźnika L_N (długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku), kształtują się w następujący sposób:

TABELA 2 Poziom dźwięku emitowanego do środowiska z w rejonie ciągów drogowych

		HAŁAS DROGOWY		
		UL. ARMII KRAJOWEJ UL. MACZKOWSKA	UL. JULIUSZOWSKA UL. GAŁCZYŃSKIEGO	UL. STARZYŃSKIEGO UL. FELIKS UL. NIECAŁA UL. GÓRNA UL. BOCZNA UL. OBWODOWA UL. WĄSKA
L_{DWN} (dB)	WARTOŚĆ MAKSYMALNA	69,9	64,9	59,9
	WARTOŚĆ MINIMALNA	55,0	55,0	55,0
L_N (dB)	WARTOŚĆ MAKSYMALNA	64,9	54,9	-
	WARTOŚĆ MINIMALNA	50,0	50,0	-

Na podstawie *Strategicznej mapy hałasu dla miasta Sosnowca* (2022 r.)

Na podstawie danych *Strategicznej mapy hałasu dla miasta Sosnowca*, w rejonie terenu objętego projektem zmiany planu, lokalnie wskazuje się na występowanie przekroczeń dopuszczalnych poziomów emitowanego dźwięku, w zakresie wskaźnika L_{DWN} (przekroczenia 1 – 5 dB). Kwestia ta dotyczy terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, przylegających do ul. Armii Krajowej – w rejonie ronda, łączącego ww. drogę z ul. Maczkowską. W granicach analizowanego terenu, nie wskazuje się na występowanie przekroczeń hałasu, w zakresie wskaźnika L_N .

¹⁹ <http://www.zsip.sosnowiec.pl/>

3.9. BIOSFERA

W granicach analizowanego terenu, znajdują się liczne powierzchnie biologicznie czynne, rozmieszczone mozaikowo – występują głównie w części północnej, centralnej oraz południowej, tworząc enklawy wkomponowane pomiędzy istniejące układy zabudowy oraz sieć dróg.

Do najistotniejszych elementów lokalnego układu przyrodniczego, stanowiących ważną składową ekosystemu miasta Sosnowca, należy zaliczyć tu dwa obszary, wskazywane w sporządzonej w 2007 r. dla miasta Sosnowca waloryzacji przyrodniczej²⁰, jak również w opracowaniach ekofizjograficznych²¹ jako tereny o podwyższonych wartościach przyrodniczych, charakteryzujące się zróżnicowaniem siedliskowym, wstępowaniem zanikających już w skali miasta interesujących zbiorowisk roślinnych lub/i stanowiących siedliska cennych i chronionych gatunków roślin lub zwierząt. Ich charakterystykę przedstawiono poniżej. Zasięg ww. terenów zaprezentowano na załączniku mapowym do prognozy, zachowując numerację terenów, zgodnie z materiałami archiwalnymi, cytowanymi powyżej.

Obszar nr 37 – Oczka wodne i ich otoczenie w Ostrowach Górniczych (pomiędzy ul. Feliks a ul. Juliuszkowską)

Obszar niewielkich zbiorników wodnych z roślinnością szuwarową. W otoczeniu występują płaty łąk świeżych z rdestem węzownikiem i łąk wilgotnych oraz nieużytki. Lokalnie teren porastają zarośla wierzbowe. W rejonie analizowanego obszaru stwierdzono ptaki lęgowe, takie jak kłaskawka, kokoszka oraz łyska. Rejon ten stanowi miejsce rozrodu płazów, w tym ropuchy szarej oraz żab zielonych.

W analizowanym obszarze zaprzestano koszenia łąk co najmniej 10 lat temu, obecnie widoczny jest tu proces naturalnej sukcesji ekologicznej, w tym rozwój roślinności wysokiej. Jako główne zagrożenie dla analizowanego obszaru, wskazuje się zaśmiecanie oraz rozwój roślinności inwazyjnej, w tym rdestowców.

Opisywany obszar znajduje się w całości w graniach terenu objętego projektem planu.

Obszar nr 43 – Zbiornik wodny i jego otoczenie w Ostrowach Górniczych (rejon ul. Maczkowskiej i ul. Leśnej)

W granicach terenu objętego projektem planu, znajduje się północna część charakteryzowanego obszaru cennego przyrodniczo, obejmująca tereny zieleni łąkowej oraz zadrzewienia. Obszar ten – w całym swoim zasięgu, obejmuje ww. struktury przyrodnicze, ale przede wszystkim mocno wypłycony i zarośnięty roślinnością szuwarową zbiornik wodny, położony na północ od ul. Leśnej (poza granicami terenu, objętego projektem planu). W rejonie charakteryzowanego obszaru cennego przyrodniczo, stwierdzono ptaki lęgowe, takie jak bączek, białorzytka, kłaskawka, łyska, pliszka żółta, perkozek, potrzos, strumieniówka, świerszczak, trzcinia i trzciniczek. Rejon ten stanowi miejsce rozrodu płazów, w tym żab zielonych. Odnotowano tu także jaszczurkę zwinkę.

W analizowanym obszarze zaprzestano koszenia łąk co najmniej 10 lat temu, obecnie widoczny jest tu proces naturalnej sukcesji ekologicznej, w tym rozwój roślinności wysokiej. Jako główne zagrożenie dla analizowanego obszaru, wskazuje się zaśmiecanie oraz rozwój roślinności inwazyjnej, w tym rdestowców.

Cześć opisywanego obszaru, została przeznaczona pod zainwestowanie, na mocy *Uchwały nr 1227/LXXVIII/2023 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 31 sierpnia 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla wyznaczenia fragmentu przebiegu drogi relacji S1 – Sławków*. Wyznaczony teren drogowy, określony w ww. planie miejscowym jako teren drogi publicznej głównej (UU.1KDG), przebiega przez centralną część obszaru o wysokich walorach przyrodniczych w osi wschód – zachód, dzieląc go na dwie odrębne enklawy. Choć na mocy cytowanego MPZP, w rejonie wypłyconego zbiornika wodnego ustalono przeznaczenie terenu zieleni naturalnej (UU.2ZN), to z uwagi na usankcjonowany przebieg drogi, zachowanie oraz skuteczna ochrona opisywanej enklawy przyrodniczej w całości, nie będzie możliwa.

Prócz opisanych powyżej obszarów o wysokich walorach przyrodniczych, lokalny układ przyrodniczy budowany jest przede wszystkim przez powierzchnie nieużytków, w tym towarzyszących obszarom zabudowy, w rejonie których identyfikuje się zbiorowiska roślinności spontanicznej. Znaczna część powierzchni nieużytkowanych, została skolonizowana przez asocjacje roślinności inwazyjnej, głównie nawłocie oraz lokalnie

²⁰ Cempulik P., Holeksa K., Holeksa H., Wojtczak J., 2007: Aktualizacja waloryzacji przyrodniczej Sosnowca, Wrocław-Bytom

²¹ Opracowania ekofizjograficzne dla miasta Sosnowca, 2013 r., 2025 r.

rdestowce. W rejonach nieużytków, porastają także kępy bądź pasy zadrzewień oraz roślinności krzewiastej. Składową lokalnego ekosystemu, są także układy zieleni urządzonej, tj. przede wszystkim przydomowe ogrody towarzyszące zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej.

Fauna analizowanego terenu, prócz podawanych dla terenów o podwyższonych walorach przyrodniczych gatunków ptaków, płazów oraz gadów reprezentowana jest głównie przez gatunki zsynantropizowane. Enklawy zieleni wysokiej czy tereny ogrodów przydomowych, stanowią potencjalne schronienie dla ptaków, w tym drobnych ptaków śpiewających, takich jak np. bogatka, modraszka, kopciuszek, dzwonec, grubodziób, gil, kos, szpak, wróbel, mazurek, jak również dla krukowatych, takich jak sójka, kawka czy sroka oraz dla gołębi, np. sierpówki. W rejonie terenów otwartych (nieużytków), możliwe jest występowanie bażanta. Do ssaków pojawiających się potencjalnie w analizowanych granicach, można zaliczyć zarówno gatunki związane z biotopem zadrzewień, jak i gatunki przywiązane do terenów otwartych, w tym np. jeże, ryjówki, myszarki, zające, lisy bądź kuny.

KORYTARZE EKOLOGICZNE

Analizowany teren położony jest poza zasięgiem korytarzy ekologicznych wyznaczonych na terenie kraju oraz na obszarze województwa śląskiego^{22, 23}.

Z uwagi na lokalizację oraz stopień zainwestowania, przedmiotowy teren aktualnie posiada funkcjonalne powiązania ekologiczne z terenami otaczającymi. Swobodna wymiana biologiczna, odbywa się tu przede wszystkim w oparciu o bezmienny ciek (rów), stanowiący dopływ Bobrka oraz przylegające do niego powierzchnie biologiczne czynne, jak również możliwa jest w rejonie zachodniej granicy terenu, do której przylegają rozległe tereny zieleni, położone w dolinie Bobrka oraz w kierunku południowym, ku terenom leśnym (do czasu realizacji drogi do Euroterminalu w Sławkowie).

Na pozostałym obszarze, obejmującym tereny zainwestowane, migracja gatunków, pomiędzy poszczególnymi obszarami zieleni, zlokalizowanymi w granicach terenu opracowania oraz w jego sąsiedztwie – z uwagi na występujące bariery antropogeniczne, w postaci zabudowy oraz dróg – odbywa się na zasadzie tzw. modelu „stepping stone”, w którym określone płaty zieleni stanowią wyspy pośród istniejącego zagospodarowania, pomiędzy którymi możliwa jest lokalna migracja niektórych gatunków zwierząt, np. ptaków.

Do powiązań przyrodniczych omawianego terenu z obszarami przyległymi należą również wody podziemne oraz złoża węgla kamiennego.

3.10. OBIEKTY I OBSZARY CHRONIONE

Obszar objęty projektem planu nie znajduje się w granicach ustanowionych obszarowych form ochrony przyrody, jak również nie graniczy bezpośrednio z obszarami objętymi taką ochroną.²⁴

W północnej części terenu zlokalizowane są trzy pomniki przyrody, tj. drzewa pomnikowe. Ich charakterystykę przedstawiono poniżej.

²² Jędrzejewski W. i in. 2005 (2011): *Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce*. Zakład Badań Ssaków PAN, Białowieża (aktualizacja, 2011)

²³ Parusel J. B., Skowrońska K., Wower A., Korytarze ekologiczne w Województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Etap I., CDPGS, Katowice, 2007 r.

²⁴ <https://crfop.gdos.gov.pl/>

TABELA 3 Charakterystyka pomników przyrody na terenie objętym projektem planu

TYP POMNIKA RODZAJ TWORU	GATUNEK DRZEWA / NAZWA	OBWÓD PNIA NA PODSTAWIE AKTU USTANAWIA JĄCEGO FORMĘ OCHRONY	OBWÓD PNIA MIERZONEGO PODCZAS WIZJI TERENOWEJ (05.2025 r.) ²⁵	LOKALIZACJA	STAN ZDROWOTNY, INNE UWAGI ²⁶	DANE AKTU PRAWNEGO O UTWORZENIU, USTANOWIENIU LUB WYZNACZENIU	
						TYTUŁ	DATA UTWORZENIA
Jednoobiektowy Drzewo	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i> L.)	Obwód [cm]: 315	Obwód [cm]: 350	Drzewo zlokalizowane przy ul. Starzyńskiego (dz. nr 231/4, obręb Ostrowy Górnice)	Drzewo w dobrym stanie zdrowotnym	Uchwała Nr 892/L/06 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 30 marca 2006 r.	2006-03-30
Jednoobiektowy Drzewo	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i> Mill.)	Obwód [cm]: 311	Obwód [cm]: 349	Drzewo zlokalizowane na terenie zadrzewionym pomiędzy ul. Starzyńskiego, a ul. Obwodową (dz. nr 231/4, obręb Ostrowy Górnice)	Drzewo obumierające, nie rokuje szans	Uchwała Nr 892/L/06 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 30 marca 2006 r.	2006-03-30
Jednoobiektowy Drzewo	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i> Mill.)	Obwód [cm]: 311	Obwód [cm]: 329	Drzewo zlokalizowane na terenie zadrzewionym pomiędzy ul. Starzyńskiego a ul. Obwodową (dz. nr 231/4, obręb Ostrowy Górnice)	Drzewo w dobrym stanie zdrowotnym mimo dużego ubytku na pniu	Uchwała Nr 892/L/06 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 30 marca 2006 r.	2006-03-30

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska²⁷
Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego²⁸

3.11. UWARUNKOWANIA KRAJOBRAZOWE

Obszar, w rejonie którego zlokalizowany jest omawiany teren, charakteryzuje się krajobrazem właściwym dla terenów miejskich – zurbanizowanych, z cechami dzielnicy podmiejskiej, w której niska zabudowa, głównie o funkcjach mieszkalnych, miesza się z fragmentami terenów zieleni. Pierwotne uwarunkowania krajobrazowe, zostały na przestrzeni lat silnie przekształcone, na skutek działalności człowieka. Obszar ten podlegał licznym wpływom związanym z urbanizacją, jak również jego obecny charakter, był kształtowany pośrednio poprzez działalność przemysłu górniczego. W granicach analizowanego terenu, jak również na obszarach przyległych, dominują tereny niskiej zabudowy mieszkaniowej, w postaci domów jednorodzinnych, którym lokalnie towarzyszą obiekty usługowe. Poszczególne zabudowania lokowane są wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Prócz terenów zainwestowanych, w rejonie analizowanego obszaru, występują także tereny wolne od zabudowy, w tym głównie tereny nieużytków, zarastane przez roślinność spontaniczną. Wyraźnie zaznaczają się tu również skupiska roślinności wysokiej, w postaci zadrzewień oraz zakrzewień.

²⁵ Opracowanie ekofizjograficzne z 2025 r.

²⁶ Opracowanie ekofizjograficzne z 2025 r.

²⁷ <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/> (dostęp: 04.07.2025 r.)

²⁸ <https://dzienniki.slask.eu/>

Zgodnie z danymi prezentowanymi w *Audycie Krajobrazowym Województwa Śląskiego*, przyjętym *Uchwałą nr VII/16/16/2025 Sejmiku Województwa Śląskiego z 23 czerwca 2025 r.*, na analizowanym terenie, identyfikuje się trzy typy krajobrazów, stanowiących wypadkową uwarunkowań środowiskowych oraz kulturowych. Ich zestawienie zaprezentowano w tabeli poniżej.

W graniach analizowanego terenu, nie wyznacza się krajobrazów priorytetowych.

TABELA 4 Typy krajobrazów zidentyfikowane na obszarze objętym projektem planu miejscowego

KOD KRAJOBRAZU	TYP RZĘBY	TYP KRAJOBRAZU	PODTYP KRAJOBRAZU	LOKALIZACJA NA ANALIZOWANYM OBSZARZE
24.341.14-034	B. Krajobrazy nizin	9. Miejskie	9a. Miejscowości z zachowanym układem historycznym	Przeważająca część terenu, poza fragmentami położonymi na południu oraz zachodzie, obejmująca obszary zabudowy jednorodzinnej, towarzyszących terenów zieleni – wraz z układem dróg
24.341.14-039	B. Krajobrazy nizin	3. Leśne	3a. Z przewagą siedlisk borowych	Południowa część terenu, obejmująca powierzchnie biologicznie czynne, w tym zadrzewione - przylegające do kompleksu leśnego, rozciągającego się za południową granicą opracowania
24.341.14-040	B. Krajobrazy nizin	13. Górnicze	13d. Tereny zakończonej eksploatacji podziemnej	Niewielki pas terenów, przy zachodniej granicy opracowania

4. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Dla obszaru objętego opracowaniem, nie został dotychczas uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Poprzez brak realizacji ustaleń ocenianego dokumentu, rozumie się sytuację pozostawienia omawianego terenu w dotychczasowym stanie planistycznym, tj. bez określenia wytycznych dla rozwoju zainwestowania w przyszłości. Stan ten nie gwarantuje braku przekształceń w zakresie zagospodarowania, natomiast może sprzyjać ich nieuporządkowanemu, rozproszonemu rozwojowi – prowadzonemu w oderwaniu od uwarunkowań środowiskowych, krajobrazowych oraz przyrodniczych.

W przypadku braku uchwalenia projektowanego planu, istnieje prawdopodobieństwo całkowitego zajęcia terenów określanych jako obszary o podwyższonych walorach przyrodniczych. Choć w projekcie planu dopuszczono możliwość częściowej zabudowy w obrębie tych obszarów, to jednak znaczna część ich powierzchni została przeznaczona jako tereny zieleni naturalnej. Dotyczy to w szczególności terenu przyrodniczo cennego nr 37, gdzie zaproponowano przeznaczenie **5ZN**, a także terenu nr 43, który co prawda będzie podlegał presji (fragmentacji) w związku z wyznaczeniem terenu drogowego na mocy odrębnego planu, to jednak w jego rejonie – w granicach analizowanego projektu planu – przewidziano w przeważającej części teren zieleni **10ZN**. Uchwalenie analizowanego projektu planu umożliwi zatem zachowanie przynajmniej części enklaw cennych przyrodniczo, ograniczając skalę potencjalnych przekształceń w przyszłości.

Prócz terenów cennych przyrodniczo, w większości ujętych w przeznaczeniu terenów zieleni naturalnej, projekt planu obejmuje również wyznaczenie terenów zieleni naturalnej bądź urządzonej oraz terenu lasu, w rejonie części pozostałych terenów biologicznie czynnych, w tym zadrzewionych, a także przylegających do cieku (rowu), przepływającego na północy. W przypadku braku uchwalenia planu, dla obszarów niezainwestowanych bądź takich, dla których nie wydano decyzji o warunkach zabudowy (WZ), może dojść do nieukierunkowanego, chaotycznego rozwoju zabudowy, bez wskazań ograniczających, co mogłoby prowadzić do presji na lokalny ekosystem, w tym do degradacji powiązań przyrodniczych.

Brak uchwalenia planu oznacza także brak kontroli nad przyszłym zagospodarowaniem – z jednej strony, przy utrzymaniu obecnego stopnia zainwestowania i uwzględnieniu wydanych decyzji WZ oraz pozwoleń na budowę możliwe będzie zachowanie obecnego udziału powierzchni biologicznie czynnych w skali całego terenu, jednak

równocześnie wzrośnie ryzyko rozproszonej i niekontrolowanej zabudowy, braku ładu przestrzennego oraz możliwości pojawienia się konfliktów funkcjonalno – przestrzennych, np. lokalizowania w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej terenów o funkcjach bardziej uciążliwych. Potencjalny rozwój zabudowy następowałby tu bez zastosowania szczegółowych ustaleń w zakresie ochrony środowiska, w tym ochrony przed hałasem, ochrony powietrza czy ochrony wód powierzchniowych i podziemnych. Brak uchwalenia projektu planu, może zatem potencjalnie prowadzić do powstawania nowych inwestycji w warunkach sprzyjających zwiększeniu emisji zanieczyszczeń, pogorszeniu jakości wód oraz zwiększeniu uciążliwości akustycznych w rejonach zabudowy mieszkaniowej. Uchwalony plan miejscowy, poprzez jednoznaczne określenie standardów ochrony środowiska, stanowi narzędzie ograniczające negatywne oddziaływanie, co jest korzystne zarówno z punktu widzenia mieszkańców, jak i ochrony zasobów przyrodniczych.

Kwestia szczególnie problemowa dotyczy możliwości dalszego rozwoju zabudowy w oparciu o decyzje WZ na terenach zagrożonych powodzią – w projekcie planu część z tych obszarów została ujęta jako tereny zieleni naturalnej **4ZN**, co ogranicza możliwość potencjalnego rozwoju zainwestowania w rejonie obszarów powodziowych. Istotne jest tu również ograniczenie ryzyka rozwoju zabudowy, w rejonie dawnych wyrobisk mających połączenie z powierzchnią, tj. szybów (południowo – wschodnia część terenu – teren **10ZN** oraz północna część terenu – teren **6ZN**). Są to obszary o skomplikowanych warunkach gruntowych, w rejonie których może istnieć ryzyko wystąpienia deformacji nieciągłych terenu. Z tego względu uchwalenie planu, w którym ograniczono zabudowę na terenach zagrożonych powodzią oraz w rejonach lokalizacji dawnych szybów górniczych, należy uznać za rozwiązanie korzystne z punktu widzenia bezpieczeństwa mieszkańców.

Podsumowując, choć brak uchwalenia ocenianego projektu planu mógłby w pewnym zakresie chwilowo ograniczyć presję inwestycyjną, to w dłuższej perspektywie istnieje ryzyko powstawania zabudowy rozproszonej, niespójnej i trudnej do kontrolowania, realizowanej bez ustaleń dotyczących ochrony środowiska i zasobów przyrodniczych, bezpieczeństwa ludzi czy ładu przestrzennego. Uchwalenie planu miejscowego jest zatem rozwiązaniem korzystnym, zarówno w kontekście ochrony walorów przyrodniczych, jak również w odniesieniu do bezpieczeństwa ludzi.

5. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko wiązałoby się bezpośrednio z ustaleniem lub dopuszczeniem w analizowanym projekcie planu przedsięwzięć, o których mówi *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839 z późn. zm.)*.

W ocenianym projekcie planu miejscowego, dopuszcza się realizację określonych zapisami planu przedsięwzięć, które zgodnie z *Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko (ze zmianami)*, zaliczane są do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w tym inwestycji drogowych, szynowych, infrastruktury technicznej oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w ramach terenu **1MN-U-INS** (teren obejmuje zarówno powierzchnie przekształcone, jak również biologicznie czynne, wolne od zainwestowania, częściowo zadrzewione – pozostające w części w zasięgu terenu określanego jako obszar o podwyższonych walorach przyrodniczych).

Należy jednak podkreślić, że poza wskazanymi powyżej przedsięwzięciami oraz możliwością realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w ramach terenu **1MN-U-INS**, dla którego możliwa będzie realizacja stacji paliw płynnych, projekt planu nie ustala przeznaczeń terenów, których przeznaczenie podstawowe byłoby co do zasady związane z możliwością realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, takich jak np. inwestycje z zakresu produkcji przemysłowej. Ustalenia projektu planu dotyczą w przeważającej mierze lokalizacji zainwestowania o charakterze nieuciążliwym, tj. terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, co ogranicza potencjalny negatywny wpływ ustaleń projektu planu na środowisko.

Zgodnie z przepisami odrębnymi, realizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przed ich wydaniem konieczne jest przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko. Ocena oddziaływania na środowisko, prowadzona w ramach postępowania administracyjnego, pozwala szczegółowo określić wpływ potencjalnych inwestycji na poszczególne komponenty środowiska.

6. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Polityka zagospodarowania przestrzennego powinna przede wszystkim opierać się na podstawowej zasadzie, jaką jest **zrównoważony rozwój**, który w *Raporcie Światowej Komisji ds. Środowiska i Rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych* z 1987 r. został zdefiniowany jako „*rozwój, w którym potrzeby obecnego pokolenia mogą być zaspokojone bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na ich zaspokojenie*”.

Zasada zrównoważonego rozwoju wpisuje się w poszczególne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym czy krajowym i z punktu widzenia ocenianego dokumentu cele te, należy odczytywać w jej kontekście.

Cele ochrony środowiska mające znaczenie z punktu widzenia ocenianego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zostały ujęte między innymi w dokumentach przedstawionych poniżej.

DOKUMENTY SZCZEBŁA MIĘDZYNARODOWEGO

- a) *Konwencja o obszarach wodno – błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowa ptactwa wodnego (Konwencja Ramsarska)* ratyfikowana przez Polskę w 1978 r., której celem jest ochrona mokradeł: jezior, bagien, torfowisk, rzek i innych wód płynących, lagun, raf koralowych wybrzeży i zatok morskich, a ponadto sztucznych zbiorników wodnych jeśli są one ostoją ptaków.
- b) *Konwencja o różnorodności biologicznej (Rio de Janeiro)* ratyfikowana przez Polskę w 1995 r., której celem jest m. in. ochrona różnorodności biologicznej na poziomie genetycznym, gatunkowym i ekosystemowym (krajobrazowym) oraz umiarkowane użytkowanie elementów różnorodności biologicznej.
- c) *Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego (Konwencja Paryska)* ratyfikowana przez Polskę w 1976 r., której celem konwencji jest m.in. pobudzenie aktywności narodów do ochrony ich własnego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego, wzmocnienie ochrony najcenniejszych obiektów o światowym znaczeniu, organizowanie pomocy intelektualnej, technicznej i finansowej krajom, które pomocy wymagają.
- d) *Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska)* ratyfikowana przez Polskę w 1996 r., której celem jest ochrona wodnych i lądowych gatunków zwierząt wędrownych na obszarze całego ich zasięgu.
- e) *Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Konwencja Klimatyczna)* ratyfikowaną przez Polskę w 1994 r., a której celem jest ustabilizowanie koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który nie powodowałby niebezpiecznych zmian w systemie klimatycznym. Dokument określa zasady, którymi powinny kierować się strony konwencji, aby zrealizować określone cele.

DOKUMENTY SZCZEBŁA WSPÓLNOTOWEGO

- a) *Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (Konwencja Berneńska)* ratyfikowana przez Polskę w 1996 r., a której celem jest zachowanie europejskich gatunków dzikich zwierząt i roślin oraz ich naturalnych siedlisk, zwłaszcza gatunków endemicznych, zagrożonych i ginących.
- b) *Europejska Konwencja Krajobrazowa* ratyfikowana przez Polskę w 2004 r., która dotyczy współdziałania państw na rzecz ochrony, zarządzania i planowania krajobrazu.

- c) Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE (RDW) z dnia 23 października 2000 r., która ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej i ma za cel osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód.
- d) *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy, ustanawiająca cele jakości powietrza na rzecz poprawy stanu zdrowia ludzkiego i jakości środowiska.*
- e) *Dyrektywa 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku, której celem jest m. in. zdefiniowanie wspólnego podejścia do unikania, zapobiegania lub zmniejszania szkodliwych skutków narażenia na działanie hałasu, a także stworzenie podstawy dla rozwijania środków wspólnotowych w zakresie obniżania hałasu z głównych źródeł.*
- f) *Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, mająca na celu przyczynienie się do zapewnienia różnorodności biologicznej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory na europejskim terytorium Państw Członkowskich.*
- g) *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (wersja ujednolicona), która odnosi się do ochrony wszystkich gatunków ptactwa występujących naturalnie w stanie dzikim na europejskim terytorium państw członkowskich. Ma ona na celu ochronę tych gatunków, gospodarowanie nimi oraz ich kontrolę i ustanawia reguły ich eksploatacji.*

DOKUMENTY SZCZEBŁA KRAJOWEGO

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym oraz wspólnotowym mają swoje odzwierciedlenie w obowiązującym w kraju ustawodawstwie. Podstawowe akty prawne z zakresu ochrony środowiska mające znaczenie dla oceny projektowanego dokumentu zostały przedstawione w rozdziale 1.2.

Generalnie oceniany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie stoi w sprzeczności z celami ochrony środowiska wskazanych powyżej dokumentów. Sposób w jaki realizacja planu wpłynie na poszczególne elementy środowiska został przedstawiony w kolejnych rozdziałach niniejszego opracowania, natomiast sposób w jaki w zapisach planu uwzględniono cele ochrony środowiska został przedstawiony w rozdziale 10.

7. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE NA ŚRODOWISKO, A TAKŻE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW

Oddziaływania na środowisko związane z realizacją ustaleń projektu planu będą przede wszystkim następstwem przewidywanego rozwoju zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo - usługowej i terenów komunikacji, w ramach terenów bądź ich części: **5MN, 9MN, 12MN, 14MN, 16MN, 17MN, 18MN, 22MN, 24MN, 1MN-U, 1MN-U-INS, 4KDD, 3KR, 4KR**, umożliwiających rozwój zainwestowania kosztem powierzchni biologicznie czynnych, w sąsiedztwie terenów istniejącej zabudowy

W poniżej tabeli, przedstawiono charakterystykę typów potencjalnych oddziaływań – z ich rozdziałem na etap budowy oraz etap eksploatacji.

TABELA 5 Charakterystyka typów oddziaływań

TYP ODDZIAŁYWAŃ	ETAP BUDOWY	ETAP EKSPLOATACJI
BEZPOŚREDNIE	- wzrost poziomu hałasu związanego z pracami budowlanymi przy realizacji nowej zabudowy oraz infrastruktury drogowej i technicznej; - zanieczyszczenie powietrza spalinami pochodzącymi z maszyn pracujących na budowie; - wzrost zanieczyszczeń pyłowych, emitowanych na skutek prowadzonych prac ziemnych, na etapie realizacji zabudowy; - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i lokalna wycinka zieleni wysokiej (drzew).	- przekształcenie powierzchni ziemi w ramach prowadzenia niwelacji pod nowe formy zainwestowania; - zmniejszenie bioróżnorodności w rejonie nowej zabudowy; - wzrost ilości odprowadzanych ścieków opadowych z powierzchni szczelnych; - wzrost ilości wytwarzanych odpadów, z rejonu nowych obiektów mieszkalnych; - wzrost emisji hałasu bytowego; - wzrost emisji hałasu komunikacyjnego.
POŚREDNIE	nie występują brak znaczących oddziaływań	generowanie ruchu pojazdów na terenach nowo zainwestowanych;
WTÓRNE	nie występują brak znaczących oddziaływań	dalsza synantropizacja szaty roślinnej oraz spadek bioróżnorodności.
SKUMULOWANE	krótkotrwała kumulacja hałasu pochodzącego z prac budowlanych.	- zmiana jakości powietrza w przypadku wzrostu emisji spalin, na skutek wzrostu ruchu komunikacyjnego, związanego z dojazdem do nowych budynków mieszkalnych bądź usługowych; - kumulacja hałasu komunikacyjnego oraz bytowego; - synantropizacja szaty roślinnej i spadek bioróżnorodności w rejonie nowego zainwestowania.
KRÓTKOTERMINOWE	- hałas budowlany; - zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi; - powstawanie odpadów budowlanych.	nie występują brak znaczących oddziaływań
DŁUGOTERMINOWE	- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej; - spadek bioróżnorodności; - zmniejszenie powierzchni zadrzewionych.	- zmiany morfologii terenu, w przypadku prowadzenia prac niwelacyjnych; - dalsza synantropizacja szaty roślinnej w rejonie nowej zabudowy i infrastruktury towarzyszącej; - emisja hałasu komunikacyjnego; - emisja zanieczyszczeń atmosferycznych.
STAŁE	zmiany ukształtowania powierzchni terenu.	- zmiany morfologii terenu związana z pracami niwelacyjnymi; - spadek bioróżnorodności; - zwiększenie udziału powierzchni szczelnych i utwardzonych.
CHWILOWE	- hałas budowlany; - zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi; - powstawanie odpadów budowlanych.	zwiększenie natężenia ruchu komunikacyjnego.

7.1. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA OBSZARY CHRONIONE, W TYM OBSZARY NATURA 2000

OBSZARY NATURA 2000

Przedmiotowy teren zlokalizowany jest poza obszarami skupionymi w europejskiej sieci Natura 2000. Najbliższym obszarem naturowym jest Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Dolina Białej Przemyszy” (PLH 240038) – części ostoi w zasięgu użytku ekologicznego „Torfowisko Bory”, położony w odległości około 0,6 km w kierunku południowo – wschodnim.

Z uwagi na odległość od opisanego obszaru naturowego, charakter zamierzeń planistycznych – umożliwiających realizację głównie nowych obiektów mieszkalnych, tj. zabudowy nieuciążliwej – wraz z układem komunikacyjnym o znaczeniu lokalnym, jak również ze względu na wprowadzone zapisy ograniczające potencjalnie negatywne oddziaływanie na środowisko, należy przyjąć, iż realizacja założeń projektu planu, nie spowoduje powstania czynników wpływających negatywnie na zachowanie cennych siedlisk przyrodniczych w jego rejonie oraz nie wpłynie na stan populacji poszczególnych gatunków, w tym gatunków nietoperzy. Realizacja założeń projektu planu nie będzie miała wpływu na cele i przedmiot ochrony wskazanego powyżej obszaru Natura 2000.

OBSZAROWE I PUNKTOWE FORMY OCHRONY PRZYRODY

Teren objęty opracowaniem położony jest poza zasięgiem obszarowych form ochrony przyrody. W jego bezpośrednim sąsiedztwie również nie występują obszary chronione. Ze względu na niewielką skalę zmian w przeznaczeniu terenów – w odniesieniu do aktualnego stanu zainwestowania, dostosowaną do obecnego sposobu zagospodarowania, a także nieuciążliwy charakter planowanych funkcji, przewidywane oddziaływania wynikające z ustaleń projektu planu, nie będą dotyczyły obszarów chronionych.

W północno – wschodniej części terenu, wskazuje się na lokalizację trzech pomników przyrody, tj. drzew pomnikowych – jednego dębu szypułkowego oraz dwóch lip drobnolistnych, uznanych za pomniki przyrody na mocy *Uchwały Nr 892/L/06 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 30 marca 2006 r.*

W analizowanym projekcie planu, uwzględniono ww. pomniki przyrody, nanosząc ich lokalizacje na rysunek planu. W treści uchwały, w rozdziale dotyczącym *zasad kształtowania krajobrazu*, wskazano, że *dla pomników przyrody, oznaczonych na rysunku planu, obowiązuje ochrona zgodnie z zakresem określonym w uchwałach ustanawiających ochronę oraz ograniczenia w zagospodarowaniu określone w ustaleniach szczegółowych planu.* W obszarze, gdzie porastają drzewa pomnikowe, na mocy ocenianego projektu planu, zaprojektowano teren zieleni urządzonej **1ZP**. Dla powyższego terenu, w odniesieniu do pomników przyrody, ustalono następujące wskazania.

Wokół pomników przyrody zlokalizowanych w terenie **1ZP**, ustala się:

- 1) nakaz utrzymania powierzchni biologicznie czynnej (trawnika) w promieniu 4,0 m od pnia drzewa,
- 2) zakaz uszkodzania i zanieczyszczania gleby, wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu,
- 3) zakaz zmian stosunków wodnych, jeśli zmiany te nie służą ochronie drzewa,
- 4) zakaz lokalizowania urządzeń infrastruktury technicznej w promieniu zasięgu korony drzewa.

Przestrzeganie powyższych zapisów, zapewni kompleksową ochronę pomników przyrody, zabezpieczając nie tylko same obiekty, ale także ich otoczenie. Nakaz utrzymania powierzchni biologicznie czynnej w założonym promieniu 4,0 m, zakaz uszkodzania i zanieczyszczania gleby, wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu oraz zakaz zmian stosunków wodnych, jeśli zmiany te nie służą ochronie drzewa, zapewnią ochronę systemu korzeniowego (np. przed mechaniczną ingerencją), szczególnie wrażliwego na uszkodzenia mechaniczne a kluczowego dla stanu zdrowotnego oraz stabilności drzew. Opisane wskazania, w tym w szczególności zachowanie powierzchni czynnej biologicznie w rejonie drzewa, umożliwią dostęp do powietrza oraz swobodną wymianę gazową systemu korzeniowego oraz dostęp do wód opadowych. Zakaz zmian stosunków wodnych, np. poprzez drenaż podłoża, zapewni stabilne warunki gruntowo – wodne. Zakaz lokowania urządzeń infrastruktury w zasięgu korony drzewa, zapewni ochronę systemu korzeniowego oraz całego drzewa, poprzez ograniczenie ryzyka uszkodzenia mechanicznego, jak również pośredniego wpływu na system korzeniowy, np. ekspozycję na zanieczyszczenia czy wpływ drgań (w przypadku infrastruktury drogowej).

Podsumowując, założenia ocenianego projektu planu, sprzyjają ochronie pozostających na analizowanym terenie pomników przyrody, poprzez wyznaczenie terenu zieleni urządzonej w obszarze ich lokalizacji oraz dookreślenie zakazów oraz nakazów, sprzyjających ochronie drzew. Należy również zaznaczyć, że jedno z drzew pomnikowych – lipa drobnolistna – znajduje się w stanie obumierania, co potwierdziła wizja terenowa przeprowadzona na potrzeby sporządzenia opracowania ekofizjograficznego dla miasta, w czerwcu 2025 r.. Dla powyższego pomnika przyrody, zaleca się przeprowadzenie szczegółowych badań dendrologicznych oraz podjęcie adekwatnych prac pielęgnacyjnych, mających na celu możliwe przedłużenie żywotności i zachowanie wartości przyrodniczych. W przypadku jednoznacznego stwierdzenia, że stan fitosanitarny drzewa jest zły i nie rokuje ono szans na przeżycie, a jednocześnie w przypadku, gdy nie stanowi ono zagrożenia dla bezpieczeństwa ludzi, zaleca się jego utrzymanie. W przypadku zagrożenia dla bezpieczeństwa, obowiązujące przepisy odrębne, przewidują możliwość zniesienia formy ochrony.

7.2. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I GRUNTY

Realizacja nowej zabudowy o funkcji mieszkaniowej oraz mieszkaniowo – usługowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną oraz fragmentami ciągów komunikacji, w zasięgu powierzchni biologicznie czynnych, przeznaczonych do zainwestowania, będzie wiązała się z bezpośrednim i trwałym naruszeniem powierzchni ziemi, wynikającym z prowadzenia prac budowlanych. W związku z wykonywaniem wykopów i przesuwaniu mas ziemnych, lokalizacją fundamentów, bądź podbudowy, a także utworzeniem powierzchni utwardzonych czy szczelnych dojdzie do trwałego przekształcenia powierzchni ziemi. W rejonie przyszłej zabudowy będzie dochodziło do zebrania wierzchniej warstwy gleby i wskutek prac niwelacyjnych – lokalnego przemieszania jej poziomów genetycznych. Na skutek realizacji nowych obiektów budowlanych, dojdzie do trwałego zmniejszenia się udziału powierzchni biologicznie czynnych na rzecz powierzchni utwardzonych czy szczelnych. Przyrost powierzchni szczelnych kosztem powierzchni biologicznie czynnych prowadzi będzie w sposób bezpośredni do ograniczenia możliwości infiltracji wód w głąb ziemi. W przypadku przyrostu powierzchni utwardzonych lub szczelnych kosztem obszarów biologicznie czynnych można mówić także o efekcie kumulacji w skali lokalnej z obszarami już zabudowanymi.

Powierzchnie czynne biologicznie na terenach bezpośrednio przylegających do realizowanych obiektów budowlanych będą w czasie budowy podlegały oddziaływaniom mechanicznym na przykład w postaci rozjeżdżania lub wydeptywania. Wraz z naruszeniem powierzchni ziemi, przekształceniom będzie podlegać szata roślinna, która w rejonie budowanych obiektów zostanie trwale usunięta, a na terenach przylegających na skutek oddziaływań mechanicznych będzie zasadniczo podlegała długoterminowej synantropizacji. Należy jednak zaznaczyć, iż już w stanie obecnym, roślinność porastająca w rejonie powierzchni dających możliwość zabudowy, ma zasadniczo charakter wtórny. Dominują tu powierzchnie porośnięte roślinnością ruderalną – w tym gatunkami inwazyjnymi oraz lokalnie porośnięte pojedynczymi drzewami bądź skupiskami drzew, będących samosiejkami czyli spontanicznymi odnowieniami.

Pośrednio do gleb w perspektywie długoterminowej, może dochodzić do wtórnych oddziaływań związanych z przyrostem powierzchni zainwestowanych. Pośrednio do gleb mogą przedostawać się zanieczyszczenia emitowane przez pojazdy – poruszające się po lokalnych drogach, gdzie ruch ten będzie spowodowany koniecznością dojazdu do nowych obiektów mieszkaniowych czy terenu o funkcji usługowej bądź zanieczyszczenia emitowane na skutek procesów grzewczych.

Podsumowując, realizacja założeń analizowanego dokumentu, będzie związana z ingerencją w lokalne środowisko gruntowe. Należy jednak podkreślić, że ten komponent środowiska, jest w granicach analizowanego terenu już obecnie wyraźnie przekształcony oraz ciągle podlega presji antropogenicznej, związanej z procesami urbanizacji. Należy zatem przyjąć, że oddziaływanie na powierzchnię ziemi i grunty będzie miało charakter zjawisk już występujących. Realizacja przyszłych inwestycji nie będzie wprowadzała nowej presji, a jedynie będzie stanowiła kontynuację przekształceń. Pomimo, iż realizacja założeń projektu planu może wywierać wpływ na środowisko gruntowe, głównie z uwagi na możliwy przyrost zainwestowania, to skala i intensywność tego wpływu, będą ograniczane przez zapisy samego dokumentu planistycznego jak i przepisy prawa krajowego.

W ocenianym projekcie planu miejscowego, nie wprowadza się szczegółowych zapisów, odnoszących się w sposób bezpośredni do kwestii ochrony powierzchni ziemi i gruntów. Ochronie ww. komponentu środowiska, będą sprzyjały zapisy odnoszące się do gospodarki odpadami, zapisy z zakresu ochrony powietrza i ochrony wód, jak również zapisy odnoszące się do gospodarki ściekowej. Ochronie gleb i gruntów w skali całego terenu, będzie sprzyjało wyznaczenie terenów o wysokim udziale powierzchni biologicznie czynnych (ZN, ZP, L) oraz ustalenie dla poszczególnych przeznaczeń terenów zabudowy, minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej.

7.3. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Wody powierzchniowe i podziemne podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska* oraz *ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne*.

Przez północną część terenu przepływa bezimienny ciek (rów), zasilający rzekę Bobrek, z którą łączy się na zachód od granic analizowanego terenu. Koryto ww. cieku jest na przeważającej jego długości otwarte (brak

otwartego koryta w rejonie terenu **9MN**). W granicach analizowanego terenu, znajdują się także niewielkie oczka wodne, zlokalizowane w jego centralnej części.

W zasięgu otwartego koryta cieku przepływającego przez analizowany obszar, na mocy ocenianego projektu planu, wprowadzono przeznaczenie terenów wód powierzchniowych śródlądowych **1-6WS**. Szczegółowe ustalenia projektu planu dla terenów **WS** nakładają obowiązek zachowania minimum 90% powierzchni biologicznie czynnej oraz zakazują lokalizacji zabudowy (budynków, wiat, altan) oraz **dokonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, za wyjątkiem prac związanych z utrzymaniem drożności koryta rzeki i ochroną przeciwpowodziową**. Powyższe regulacje zapewniają ochronę koryta cieku oraz minimalizują ryzyko negatywnego wpływu na wody płynące. Dopuszczenie dla terenów **WS** takich form zagospodarowania, jak urządzenia melioracyjne, infrastruktura techniczna czy komunikacja piesza i rowerowa – jako forma zagospodarowania uzupełniającego, nie wiąże się z istotnymi przekształceniami cieku na całej jego długości. Należy ponadto podkreślić, że opisywany ciek jest już całkowicie uregulowany i nie zachowuje naturalnego charakteru. W bezpośrednim sąsiedztwie terenów **WS**, w części przebiegu cieku, wyznaczono przeznaczenia terenów zieleni naturalnej **2-3ZN, 5-8ZN, 12-13ZN**, obejmujące powierzchnie biologicznie czynne – wolne od zainwestowania. Wprowadzenie przeznaczeń terenów **ZN** w sąsiedztwie cieku – w części jego przebiegu, umożliwi zachowane bufora biologicznego pomiędzy wodami płynącymi, a istniejącymi oraz projektowanymi terenami zabudowy.

W kontekście terenu, gdzie wskazuje się na obecność oczek wodnych, wprowadzono przeznaczenie terenu zieleni naturalnej **5ZN**. Dla terenów zieleni naturalnej, w zapisach projektu planu, określono wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej – na poziomie minimum 80%, co będzie przekładało się na możliwość ochrony enklaw przyrodniczych w graniach tych przeznaczeń, w tym również umożliwi zachowanie oraz ochronę przed zabudową opisywanych oczek wodnych. Zachowanie pozostałej zieleni w rejonie ww. przeznaczenia, umożliwi ochronę otuliny biologicznej zbiorników.

Podsumowując, proponowany typ przeznaczeń terenów, w rejonie których identyfikuje się elementy układu hydrograficznego obszaru, sprzyja ochronie stosunków wodnych oraz ogranicza ryzyko ingerencji w wody powierzchniowe.

Rozwój zainwestowania, kosztem powierzchni funkcjonujących dotychczas jako obszary biologicznie czynne, będzie jednym z czynników wpływających na kształtowanie jakości oraz ilości zasobów wód podziemnych. Realizacja nowej zabudowy będzie związana z koniecznością trwałego uszczelnienia części powierzchni ziemi, a także wzrostem ilości powstających na tych terenach ścieków. Skutkiem tego typu działań jest ograniczenie powierzchni umożliwiającej swobodną infiltrację wód opadowych i roztopowych zasilających wody podziemne, a co za tym idzie, może prowadzić do zmniejszania się zasobów wód podziemnych, przesuszania gruntów oraz wzrostu tempa spływu powierzchniowego z terenów utwardzonych. Należy jednak przyjąć, iż z uwagi na ustalone parametry dotyczące maksymalne powierzchni zabudowy oraz minimalnego odsetka powierzchni czynnych biologicznie, jak również ze względu na wyznaczenie terenów o wysokim udziale powierzchni czynnych biologicznie (**WS, ZN, ZP, L**), skala tego zjawiska nie będzie znacząca. Opisane założenia, pozwolą na ochronę analizowanego terenu przed nadmiernym, nieodwracalnym uszczelnieniem powierzchni ziemi oraz zapewnią odpowiedni udział powierzchni umożliwiających infiltrację wód opadowych i roztopowych, zasilających wody podziemne. Wpływ na wody podziemne, będzie ponadto uzależniony od zastosowanych rozwiązań w zakresie prowadzenia gospodarki wodno - ściekowej. W analizowanym projekcie planu, wprowadza się regulacje, dotyczące ochrony wód, w tym także wskazania z zakresu gospodarki ściekowej.

W zakresie ochrony wód ustala się:

- 1) zakaz prowadzenia gospodarki ściekowej w sposób mogący spowodować przekroczenie dopuszczalnego poziomu parametrów określających stan jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

W zakresie odprowadzania ścieków ustala się:

- 1) obowiązek docelowego odprowadzania ścieków do istniejących i rozbudowywanych systemów sieci kanalizacji miejskiej, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki ściekowej;

- 2) dopuszczenie retencjonowania wód opadowych i roztopowych na działce, w tym możliwość zagospodarowania w obiektach budowlanych i urządzeniach lub do wykorzystania gospodarczego.

W odniesieniu do przytoczonych powyżej zapisów, za szczególnie korzystny, w kontekście ochrony zasobów wodnych, uznaje się zapis dotyczący *dopuszczenia retencjonowania wód opadowych i roztopowych na działce, w tym możliwość zagospodarowania w obiektach budowlanych i urządzeniach lub do wykorzystania gospodarczego*. Powyższe założenie może potencjalnie przełożyć się na możliwość „zatrzymania” wód w miejscu wystąpienia opadów atmosferycznych oraz opóźnienia spływu powierzchniowego. Opóźnienie spływu, przy założeniu retencjonowania wód, może zmniejszyć ilość powstających ścieków, jak również może mieć korzystny wpływ na lokalny mikroklimat (np. w przypadku realizacji oczek wodnych), a w przypadku gospodarczego wykorzystania (woda gromadzona np. w zbiornikach na deszczówkę), może przyczynić się do obniżenia kosztów utrzymania terenów zabudowy oraz ograniczenia strat ogólnych zasobów wodnych. Retencjonowanie wody może ponadto ograniczyć spływ powierzchniowy, co jest istotne w kontekście możliwego znacznego przyrostu powierzchni szczelnych, w kontekście całego analizowanego terenu. Ochronie wód będą służyły także zapisy dotyczące gospodarki odpadami.

Należy także podkreślić, iż realizacja przyszłych przedsięwzięć, nie może być prowadzona w oderwaniu od przepisów prawa krajowego. Przestrzeganie obowiązującego ustawodawstwa oraz zapisów projektu MPZP, powinno ograniczyć potencjalnie niekorzystny wpływ na wody.

7.3.1. WPLYW NA JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD

Teren objęty opracowaniem położony jest zasięgu zlewni Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) o nazwie Bobrek (PLRW 200003212889). Ciekim istotnym z punktu widzenia ww. JCWP jest Bobrek – przepływający w odległości od około 100 do 300 m na zachód od granic opracowania. Analizowana JCWP posiada status silnie zmienionej części wód, jej potencjał ekologiczny określono jako słaby, jej stan chemiczny określono jako poniżej dobrego. Stan ogólny analizowanej JCWP określono jako zły. Celem środowiskowym wyznaczonym dla analizowanej JCWP jest umiarkowany potencjał ekologiczny oraz stan chemiczny poniżej dobrego dla złagodzonych wskaźników dla wybranych substancji i dobry stan chemiczny – dla pozostałych wskaźników. Dla omawianej JCWP ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego została określona jako zagrożona.

Potencjalny przyrost terenów zainwestowanych, wyznaczonych na mocy ocenianego projektu planu, nie dotyczy terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie cieków istotnych z punktu widzenia ww. JCWP, a tym samym, przyszłe zamierzenia budowlane, nie będą związane z bezpośrednią ingerencją w koryto cieków istotnych. Przewidywany sposób zagospodarowania – przy uwzględnieniu zapisów projektu planu oraz przepisów krajowych, dotyczących ochrony wód, nie będzie także powodował potencjalnego pogłębienia się presji związanej z negatywnym wpływem na omówioną JCWP, a tym samym nie będzie wpływał na możliwości osiągnięcia wyznaczonych dla niej celów środowiskowych. W związku z powyższym, realizacja ocenianego projektu MPZP, nie będzie w sposób bezpośredni związana z oddziaływaniem na ww. JCWP.

Analizowany teren położony jest w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 130 i kodzie PLGW 2000130. Jej stan chemiczny określono jako dobry, a stan ilościowy i ogólny jako słaby. Celami środowiskowymi dla ww. JCWPd jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego i brak pogorszenia aktualnego stanu ilościowego (słaby stan ilościowy w zakresie bilansu wodnego). Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych została określona jako zagrożona ilościowo i chemicznie.

Realizacja ustaleń projektu planu, zakładająca pełne zagospodarowanie wyznaczonych terenów zabudowy, będzie wiązać się z przyrostem powierzchni szczelnych, co ograniczy infiltrację wód opadowych i tym samym zmniejszy obszar alimentacyjny omawianej JCWPd. Oddziaływanie to jest potencjalnie niekorzystne, w szczególności w świetle słabego stanu ilościowego w zakresie bilansu wodnego JCWPd, niemniej, biorąc pod uwagę całą powierzchnię obszaru wyznaczonej jednolitej części wód, nie będzie to oddziaływanie znacząco negatywne. W ocenianym dokumencie wprowadzono zapisy dotyczące ochrony wód, a także korzystne z punktu widzenia ochrony środowiska wodno – gruntowego – zapisy dotyczące gospodarki wodno – ściekowej i gospodarki odpadami.

Podsumowując, realizacja założeń projektu planu, przy uwzględnieniu przepisów zawartych w obowiązującym ustawodawstwie, nie będzie miała znaczącego negatywnego wpływu na stan Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych, ani na możliwość utrzymania bądź osiągnięcia ich celów środowiskowych.

7.4. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA POWIETRZE

Realizacja przewidzianych w projekcie przeznaczeń terenów będzie związana z emisją zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego zarówno na etapie budowy jak i eksploatacji.

Na etapie realizacji nowych terenów przeznaczonych do zabudowy, źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza będą pojazdy i budowlane maszyny spalinowe, pracujące przy budowie obiektów kubaturowych bądź realizacji infrastruktury technicznej lub drogowej. Emisja ta jednak będzie miała charakter niezorganizowany i ograniczony do czasu trwania etapu budowy. Ponieważ realizacja poszczególnych obiektów mieszkalnych w ramach planowanych terenów zabudowy będzie rozciągnięta w czasie, jednostkowe efekty emisji do powietrza na etapie realizacji nie będą się kumulowały, a co tym idzie nie będą miały znacząco negatywnego wpływu na ogólny stan aerosanitarny powietrza.

Emisja do powietrza na etapie eksploatacji może być związana przede wszystkim z indywidualnym ogrzewaniem budynków mieszkalnych bądź usługowych oraz zwiększonym ruchem samochodowym. W obszarze objętym projektem planu, nie funkcjonuje obecnie sieć ciepłownicza zdalaczynna, dlatego ogrzewanie nowo powstałej zabudowy będzie realizowane w oparciu o indywidualne źródła ciepła. Skala emisji zależęć będzie od rodzaju zastosowanego paliwa oraz sprawności urządzeń grzewczych. Potencjalnie niekorzystny wpływ na jakość powietrza, może mieć wykorzystanie do celów grzewczych paliw stałych niskiej jakości, takich jak np. węgiel czy drewno opałowe bądź użytkowanie urządzeń niespełniających norm emisyjnych. W przypadku stosowania nowoczesnych systemów grzewczych, opartych na paliwach gazowych czy odnawialnych źródłach energii (dopuszczonych w zapisach planu), oddziaływanie na powietrze będzie znacząco ograniczone. Dodatkowo, na etapie eksploatacji, wpływ na lokalne warunki aerosanitarnie będzie miał wzrost natężenia ruchu samochodowego – emisja zanieczyszczeń do powietrza będzie generowana przez pojazdy dojeżdżające do nowych domów, głównie w ramach codziennych dojazdów mieszkańców. W sezonie grzewczym, może dochodzić tu do lokalnej kumulacji emisji z różnych źródeł (ogrzewanie budynków, ruch pojazdów), co może skutkować okresowym wzrostem stężeń pyłów zawieszonych i zanieczyszczeń gazowych w powietrzu. Niemniej, jak wspomniano powyżej, kwestia ta będzie ostatecznie uzależniona od przyjętych rozwiązań indywidualnych z zakresu gospodarki ciepłem.

W ocenianym projekcie planu wprowadzono także przeznaczenie terenu **1MN-U-INS**, w ramach którego dopuszczono możliwość realizacji stacji paliw płynnych. Na etapie funkcjonowania stacji paliw, oddziaływanie na powietrze będzie wynikało głównie z emisji par paliw, powstających podczas tankowania pojazdów oraz uzupełniania zbiorników paliwowych na stacji, a także ze spalin emitowanych przez pojazdy klientów. Zasadniczo oddziaływanie to powinno mieć jedynie lokalny zasięg, niemniej nie można wykluczyć tu wystąpienia potencjalnych uciążliwości – związanych z emisją substancji gazowych oraz odorowych, w kontekście oddziaływania na ludzi. Kwestia ta została omówiona w dalszych rozdziałach prognozy. Odnosząc się do możliwej lokalizacji stacji paliw, należy także podkreślić, że tego typu przedsięwzięcia, zaliczane są do przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko, wymagających uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a tym samym przeprowadzenia szczegółowej oceny ich oddziaływania na środowisko, poprzedzającej wydanie zgody na realizację.

W ocenianym projekcie planu miejscowego, wprowadzono szereg zapisów, których przestrzeganie umożliwi ochronę powietrza.

W zakresie ochrony powietrza ustala się ograniczenie emisji pyłów związanych z wytwarzaniem energii cieplnej oraz z procesami inwestycyjnymi w budownictwie, gospodarce komunalnej, poprzez:

- 1) zwiększenie zasięgu terenów objętych zorganizowanym systemem ciepłowniczym zasilanym z centralnych źródeł,
- 2) stosowanie indywidualnych i grupowych systemów grzewczych spełniających wymagania określone w przepisach odrębnych,

- 3) uwzględnienie wymagań „Programu ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego” (uchwała Nr VI/21/12/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 22 czerwca 2020 r. wraz z aktualizacją - uchwała Nr VI/62/8/2023 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 20 listopada 2023 r.), w tym ograniczeń przyjętych tzw. uchwałą antysmogową Nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017,
- 4) zakaz stosowania materiałów pyłących (w szczególności żużli energetycznych) do utwardzania docelowych (trwałych) nawierzchni dróg i miejsc postojowych.

W zakresie zaopatrzenia w ciepło ustala się:

- 1) wykorzystanie istniejącego zorganizowanego sposobu ogrzewania - rozprowadzenie ciepła poprzez rozbudowę istniejącego systemu sieci ciepłowniczych, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu zaopatrzenia w ciepło,
- 2) dopuszczenie stosowania indywidualnych lub grupowych systemów grzewczych.

Ochronie powietrza będą także służyły zapisy szczegółowe, dotyczące możliwości realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów rozporządzenia *Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r.* Korzystny wpływ na stan jakości powietrza, będzie miało ponadto zachowanie powierzchni wolnych od zainwestowania, w ramach terenów o wysokim udziale powierzchni czynnych biologicznie (**WS, ZN, ZP, L**) oraz w ramach wskazanych dla terenów zabudowy parametrów maksymalnej powierzchni zabudowy oraz minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnych.

7.5. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA LUDZI

W ustaleniach ocenianego projektu planu, wprowadzono szereg zapisów ograniczających oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska, w tym w kontekście wpływu na ludzi. Należą do nich zapisy dotyczące możliwości realizacji na analizowanym terenie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, jak również zapisy dotyczące gospodarki odpadami, gospodarki ciepłem oraz ochrony przed hałasem czy promieniowaniem niejonizującym.

ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Zgodnie z danymi udostępnionymi w ramach *Informatycznego Systemu Osłony Kraju*, w granicach analizowanego terenu, wskazuje się na występowanie obszarów zagrożenia powodziowego, od rzeki Bobrek, tj. obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi Q1% (raz na 100 lat) oraz obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi Q0,2% (raz na 500 lat). Wyznaczone obszary zagrożenia powodziowego, obejmują powierzchnie, położone w południowo – zachodniej części terenu i nie różnią się istotnie pod względem zasięgu przestrzennego. Różnicę stanowi tu przede wszystkim wartość statystycznego prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi. W obu przypadkach może zatem dojść do powodzi o porównywalnych skutkach, przy czym większe prawdopodobieństwo wystąpienia, odnosi się do terenów określanych jako Q1%. Z tego powodu, w niniejszej ocenie, wpływ potencjalnego zagrożenia powodziowego, potraktowano łącznie, z uwzględnieniem różnic w prawdopodobieństwie wystąpienia, ale przyjmując jednakową wrażliwość terenów na skutki zalania.

W zasięgu terenów szczególnego zagrożenia powodzią, o prawdopodobieństwie przewyższenia Q1%, jak również obszarów, gdzie prawdopodobieństwo powodzi jest niskie i wynosi Q0,2%, w stanie istniejącym, znajdują się tereny wolne od zainwestowania. W ich rejonie, wprowadzono przeznaczenie terenu zieleni naturalnej **4ZN**, ale także zaproponowano przeznaczenia związane z rozwojem zainwestowania – w ramach części powierzchni terenów **22MN, 24MN, 3KR**. Dla ww. terenów zabudowy mieszkaniowej, zostały już wydane decyzje o warunkach zabudowy (WZ), co oznacza, że formalnie rozpoczęto proces inwestycyjny.

W przypadku wystąpienia powodzi, istnieje realne ryzyko zniszczenia mienia oraz poważnego zagrożenia dla zdrowia i życia mieszkańców, a zatem, pomimo formalnego wydania decyzji WZ, które stanowią podstawę prawną do realizacji inwestycji, kontynuacja tych zamierzeń na obszarach zagrożonych powodzią budzi uzasadnione wątpliwości, dotyczące bezpieczeństwa mieszkańców oraz ochrony mienia. W analizowanym projekcie planu

uwzględniono zasięg obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, nanosząc go graficznie na rysunek planu. Ponadto, dla terenu **22MN, 24MN, które częściowo znajdują się w zasięgu ww. obszaru zagrożonego powodzią, wprowadzono nakaz usytuowania poziomu „0” budynku mieszkalnego nie mniej niż 0,5 m powyżej poziomu terenu przy budynku i nie niż niż 260,5 m n.p.m., zakaz realizacji kondygnacji podziemnej oraz dopuszczenie maksymalnej wysokości budynków: 9,5 m.**

Kwestię bezpieczeństwa przyszłych terenów mieszkaniowych dodatkowo komplikuje fakt, że w bezpośrednim sąsiedztwie analizowanego terenu, za południowo – zachodnią granicą, znajduje się zwałowisko pogórnictwa dawnej KWK Kazimierz – Juliusz. W przypadku wystąpienia powodzi, nie można wykluczyć tu ryzyka podmycia podstawy ww. hałdy oraz wystąpienia wtórnych zagrożeń dla planowanej zabudowy mieszkaniowej, takich jak np. zsuwy czy spływy materiału. Przeprowadzenie szczegółowego rozpoznania warunków geotechnicznych oraz oceny wpływu potencjalnego wezbrania wód na stabilność hałdy, pozwoliłoby na jednoznaczne określenie opisywanego potencjalnego zagrożenia.

Podsumowując, na analizowanym terenie występuje realne zagrożenie powodziowe, a mimo wydanych decyzji o warunkach zabudowy oraz wprowadzenia odpowiednich zapisów ograniczających w projekcie planu miejscowego, sytuacja – z uwagi na pozostałe uwarunkowania środowiskowe, jest zasadniczo złożona i może wymagać ponownego, wnikliwego rozpatrzenia. W związku z powyższym, zaleca się, aby dalsze procedury planistyczne i inwestycyjne uwzględniały możliwość rewizji dotychczasowych decyzji, mając na celu minimalizację potencjalnych negatywnych skutków powodziowych dla mieszkańców i mienia. Należy także zaznaczyć, że ostateczna ocena i opinia, dotycząca prezentowanych zamierzeń planistycznych, będzie należeć do właściwych organów administracji, w tym do *Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wód Polskich*.

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI GÓRNICZEJ

W granicach analizowanego terenu, z uwagi na prowadzoną na przestrzeni lat działalność przemysłu wydobywczego, wskazuje się na obecność **terenów płytkiej eksploatacji górniczej** oraz obszarów wyrobisk mających połączenie z powierzchnią, tj. **dawnych szybów górniczych**. W rejonie opisywanych uwarunkowań, istnieje możliwość wystąpienia deformacji nieciągłych, a uwarunkowania te stanowią o skomplikowanych warunkach gruntowych. Część powierzchni w ramach wyznaczonych obszarów płytkiej eksploatacji, jest już obecnie zainwestowana. Niemniej występują tu także powierzchnie wolne od zabudowy, gdzie możliwy będzie rozwój zainwestowania, stanowiący przyrost z tytułu ocenianego projektu planu (**5MN, 4KDD**). Z uwagi na wspomnianą możliwość wystąpienia deformacji nieciągłych, mogących skutkować stratami w mieniu, na obszarach płytkiej eksploatacji górniczej, dla wszelkich działań inwestycyjnych, w tym przed realizacją obiektów kubaturowych, należałoby przeprowadzić stosowane badania podłoża, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, ustalające aktualne warunki geotechniczne. W ocenianym projekcie planu miejscowego, uwzględniono tereny płytkiej eksploatacji, a ich zasięg zaprezentowano na rysunku planu.

W rejonie zidentyfikowanych lokalizacji dawnych szybów, na mocy ocenianego projektu planu, nie przewiduje się wprowadzenia przeznaczeń terenów, związanych z rozwojem zabudowy. W rejonie ww. uwarunkowań, wprowadzono przeznaczenia zieleni, w ramach terenów zieleni naturalnej i urządzonej **6ZN, 10ZN, 4ZP**. Lokalizacja dawnych szybów, określanych jako rejon nieczynnych wyrobisk mających połączenie z powierzchnią, została zaprezentowana na rysunku planu.

Południowo – wschodni fragment terenu objętego projektem planu (rejon ul. Odkrywki), położony jest w zasięgu terenu pogórnictwa nr 296, określanego jako teren po szybach Feliks, zamkniętej w 1925 r. kopalni Feliks w Ostrowach Górniczych. W zasięgu opisywanego terenu pogórnictwa, na mocy ocenianego projektu planu, nie przewiduje się wprowadzenia przeznaczeń terenów, związanych z rozwojem zabudowy. W granicach opisywanych uwarunkowań, wprowadzono przeznaczenie terenu zieleni naturalnej **10ZN**.

OBSZARY O PŁYTKIM ZALEGANIU WÓD GRUNTOWYCH

W południowej oraz zachodniej części analizowanego terenu, wskazuje się na obecność obszarów, pozostających w zasięgu płytko zalegających wód gruntowych o głębokości do 1,0 m p.p.t. W ich zasięgu znalazły się

zarówno tereny istniejącej zabudowy jak i obszary dotychczas niezainwestowane, gdzie na mocy ocenianego projektu planu, możliwy będzie rozwój zabudowy mieszkaniowej (**16MN, 17MN, 18MN, 22MN, 24MN**). Tereny o płytkim zaleganiu wód gruntowych, posiadają niekorzystne uwarunkowania fizjograficzne oraz geotechniczne, dlatego przed wprowadzeniem zagospodarowania, w tym zabudowy kubaturowej, możliwa będzie konieczność wprowadzenia specjalistycznych rozwiązań z zakresu gospodarki wodno - ściekowej oraz melioracji.

OSUWISKA I TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez *Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy*, w granicach opracowania, nie wskazuje się na występowanie naturalnych zagrożeń geologicznych w postaci osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

Zjawiska o charakterze osuwiskowym mogą występować na terenach płytkiej eksploatacji górniczej. W analizowanym dokumencie uwzględnia się zasięg płytkiej eksploatacji górniczej.

WARUNKI AEROSANITARNE

Realizacja ustaleń projektu planu, będzie związana z emisją zanieczyszczeń do powietrza – zarówno na etapie budowy, jak i eksploatacji. W fazie budowy emisja będzie pochodzić głównie z pojazdów i maszyn budowlanych i będzie miała charakter rozproszony i tymczasowy, ograniczony do zakończenia budowy, a co za tym idzie, nie będzie trwale wpływała na stan powietrza. Z uwagi na charakter projektowanych terenów, przeznaczonych głównie pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną, na etapie eksploatacji emisja do powietrza będzie wynikać przede wszystkim z wykorzystania indywidualnych systemów ogrzewania budynków. Kwestia ta dotyczy także zabudowy usługowej, w przypadku konieczności ogrzewania pomieszczeń związanych z pobytem ludzi, np. w ramach zaplecza socjalnego. W granicach analizowanego terenu, brak jest obecnie zdalaczynnej sieci ciepłowniczej, w związku z powyższym, ogrzewanie poszczególnych budynków mieszkalnych, może być tu realizowane z wykorzystaniem indywidualnych rozwiązań. Wpływ procesów ciepłowniczych na jakość powietrza, zależeć będzie od przyjętej technologii, rodzaju paliwa i sprawności urządzeń grzewczych. Bardziej niekorzystne może być stosowanie paliw stałych niskiej jakości, natomiast wykorzystanie gazu lub indywidualnych instalacji OZE, znacząco ograniczy emisję. Z uwagi na planowany przyrost zainwestowania, należy spodziewać się także wzrostu ruchu kołowego oraz związanej z nim emisji spalin. W sezonie grzewczym może dochodzić do kumulacji emisji z ogrzewania i transportu, jednak efekt ten będzie zależał od przyjętych rozwiązań technicznych.

W ocenianym projekcie planu wprowadzono także przeznaczenie terenu **1MN-U-INS**, w ramach którego dopuszczono możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług lub stacji paliw płynnych. Oznacza to, że każda pojedyncza działka w obrębie tego terenu może być zagospodarowana wyłącznie w jednym z tych wariantów przeznaczenia podstawowego, jednak w granicach całego terenu mogą one występować obok siebie. Takie założenie, szczególnie w kontekście potencjalnego sąsiedztwa zabudowy mieszkaniowej i stacji paliw, może stanowić potencjalne źródło problemów. Na etapie funkcjonowania stacji paliw, oddziaływanie na powietrze będzie wynikało głównie z emisji par paliw powstających podczas tankowania pojazdów oraz uzupełniania zbiorników paliwowych na stacji, a także ze spalin emitowanych przez pojazdy klientów. Zasadniczo, oddziaływanie to powinno mieć charakter lokalny, jednak nie można wykluczyć wystąpienia potencjalnych uciążliwości związanych z emisją substancji gazowych i odorowych, szczególnie w kontekście oddziaływania na zdrowie i komfort życia mieszkańców. Kwestia lokalizacji stacji paliw w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej wymaga rozważnego i przemyślanego podejścia do organizacji całego terenu inwestycji. Szczególnie istotne jest odpowiednie usytuowanie samej stacji oraz elementów towarzyszących, takich jak np. pasy zieleni izolacyjnej, które mogą pełnić funkcję bariery redukującej emisję substancji gazowych i odorowych. Takie rozwiązania, wdrażane już na etapie projektu budowlanego, pozwalają na minimalizowanie potencjalnych negatywnych oddziaływań na warunki aerosanitarne oraz komfort mieszkańców sąsiadujących terenów. Odnosząc się do możliwej lokalizacji stacji paliw, należy podkreślić, że tego typu przedsięwzięcia są kwalifikowane jako inwestycje mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W związku z tym wymagają uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a także przeprowadzenia szczegółowej oceny oddziaływania na środowisko. Proces ten stanowi niezbędny etap

poprzedzający wydanie zgody na realizację inwestycji, zapewniając kompleksową analizę wpływu przedsięwzięcia na otoczenie, w tym na jakość powietrza i zdrowie mieszkańców.

W ustaleniach analizowanego projektu MPZP wprowadza się zapisy ograniczające z zakresu ochrony powietrza oraz ustala się zasady zaopatrzenia w ciepło. Założeniem korzystnym w kontekście wpływu na kształtowanie warunków aerosanitarnych, będzie miało również wprowadzenie przeznaczeń terenów **WS, ZN, ZP, L** oraz wskazanie minimalnego odsetka powierzchni czynnych biologicznie dla terenów zabudowy.

KLIMAT AKUSTYCZNY

Określone tereny podlegają ochronie przed hałasem na mocy *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity Dz.U. 2014, poz. 112). Dopuszczalne poziomy hałasu obowiązujące na poszczególnych terenach w myśl w/w rozporządzenia zostały przedstawione w poniższej tabeli.

TABELA 6 Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

L.p.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będące źródłem hałasu	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1.	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2.	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
3.	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno- wypoczynkowej d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
4.	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców	70	65	55	45

W granicach analizowanego terenu, nie występują znaczące źródła hałasu, wpływające znacząco niekorzystnie na lokalny klimat akustyczny. Ogólny poziom dźwięku kształtowany jest tu głównie przez hałas komunikacyjny, w tym związany przede wszystkim z komunikacją odbywającą się w rejonie ul. Armii Krajowej oraz ul. Maczkowskiej, w mniejszym stopniu w rejonie pozostałych dróg, tworzących wewnętrzną sieć komunikacji. Klimat akustyczny

kształtowany jest również przez hałas bytowy – o ograniczonym zasięgu i niewielkim natężeniu, który generalnie nie powoduje uciążliwości.

W odniesieniu do głównych źródeł hałasu komunikacyjnego, jaki w analizowanych granicach stanowią wspomniane ulice: Armii Krajowej oraz Maczkowska, na podstawie danych *Strategicznej mapy hałasu dla miasta Sosnowca*, w rejonie terenu objętego projektem planu, lokalnie wskazuje się na występowanie przekroczeń dopuszczanych poziomów emitowanego dźwięku, w zakresie wskaźnika L_{DWN} (przekroczenia 1 – 5 dB). Kwestia ta dotyczy terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, przylegających do ul. Armii Krajowej – w rejonie ronda, łączącego ww. drogę z ul. Maczkowską. Na mocy analizowanego projektu planu nie przewidziano rozwoju zabudowy podlegającej ochronie akustycznej bezpośrednio w opisywanym rejonie. Planowane tereny przeznaczone pod zabudowę lokalizowane są poza obszarami o najwyższym natężeniu ruchu, również w rejonach dróg o mniejszym natężeniu, co minimalizuje ryzyko wystąpienia uciążliwości związanych z hałasem drogowym na nowe tereny chronione akustycznie.

W kontekście oddziaływań akustycznych, wynikających z realizacji ocenianych zamierzeń planistycznych, można spodziewać się czasowego i lokalnego wzrostu hałasu, na etapie realizacji poszczególnych obiektów budowlanych i infrastruktury towarzyszącej, w tym komunikacyjnej, w ramach proponowanych przeznaczeń terenów. Emisja dźwięku w fazie realizacji, związana będzie z prowadzeniem robót ziemnych i pracą sprzętu mechanicznego, w tym transportem materiałów na plac budowy, a także z pracą specjalistycznych urządzeń budowlanych takich jak np. koparki czy ładowarki. Źródłem najwyższego poziomu dźwięku są samochody ciężarowe transportujące materiały na plac budowy oraz urządzenia wykorzystujące krótkotrwałe sygnały ostrzegawcze biegu wstecznego, a także wszelkiego rodzaju młoty i zagęszczarki.

Na etapie funkcjonowania przewidzianych do rozwoju terenów zabudowy mieszkaniowej, oddziaływanie akustyczne będzie miało głównie charakter hałasu komunalnego (bytowego), generowanego głównie przez codzienną aktywność mieszkańców – rozmowy, prace domowe, korzystanie z ogrodów czy sprzętów domowych. Również w przypadku przewidzianego do rozwoju terenu zabudowy mieszkaniowo – usługowej, przy dopuszczonym charakterze usług, nie przewiduje się znaczących oddziaływań akustycznych, wynikających z działalności usługowej. Opisywany hałas komunalny jest rozproszony, ma niewielkie natężenie i nie przekracza dopuszczalnych poziomów w środowisku. Z tego względu wpływ funkcjonowania terenów zabudowy mieszkaniowej bądź mieszkaniowo – usługowej na klimat akustyczny otoczenia, należy ocenić jako pomijalny. Wraz z rozwojem nowych terenów zabudowy można oczekiwać wzrostu natężenia ruchu drogowego, co wiąże się ze zwiększoną emisją hałasu do środowiska. Jednak ze względu na ograniczony zakres zabudowy oraz jej charakter – głównie zabudowę jednorodziną – hałas będzie generowany przede wszystkim przez ruch samochodów osobowych. W efekcie wpływ na poziom hałasu w otoczeniu powinien być niewielki i nieistotny dla komfortu mieszkańców.

W kontekście oddziaływań akustycznych, wskazuje się dwie kwestie potencjalnie problemowe. Jedną z nich jest wprowadzenie przeznaczenia terenu **1MN-U-INS**, które dopuszcza realizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usług lub stacji paliw płynnych. Każda pojedyncza działka na tym terenie może być przeznaczona wyłącznie pod jeden z tych wariantów, jednak różne funkcje mogą występować obok siebie, na sąsiednich działkach. Takie rozwiązanie, zwłaszcza w kontekście możliwego bliskiego sąsiedztwa zabudowy mieszkaniowej i stacji paliw, może generować potencjalne problemy związane z oddziaływaniami akustycznymi oraz wpływać na komfort życia mieszkańców. Na etapie funkcjonowania stacji paliw, hałas będzie związany przede wszystkim z obsługą pojazdów, tj. dojazdem na stację paliw oraz ruchem pojazdów na jej terenie. Zwiększone natężenie hałasu może stanowić uciążliwość dla mieszkańców – w przypadku bliskiego lokowania zabudowy mieszkaniowej przy stacji, wpływając niekorzystnie na warunki akustyczne i ogólny komfort życia.

Kolejną kwestią potencjalnie problemową, jest lokalizacja terenu **16MN**, w sąsiedztwie południowej granicy terenu objętego projektem planu, wyznaczonej przez ustalony na mocy *Uchwały nr 1227/LXXVIII/2023 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 31 sierpnia 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla wyznaczenia fragmentu przebiegu drogi relacji S1 – Sławków* teren drogowy, określony w ww.

planie miejscowym jako teren drogi publicznej głównej (UU.1KDG) – projektowana droga do Euroterminalu w Sławkowie. Użytkowanie projektowanej drogi, o charakterze ponadlokalnym, która docelowo będzie obsługiwała również ruch pojazdów ciężarowych, może generować znaczące oddziaływanie akustyczne. Nie można zatem jednoznacznie wykluczyć, że w rejonie projektowanego terenu zabudowy mieszkaniowej, na obszarze sąsiadującym z opisywaną drogą, nie będą występowały przekroczenia normatywnych poziomów dźwięku, które mogą negatywnie wpływać na komfort życia przyszłych mieszkańców tego terenu.

W analizowanym dokumencie, w zakresie ochrony przed hałasem, wprowadza się nakaz uwzględnienia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska, przy czym:

- 1) dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej MN, strefy istniejącej zabudowy mieszkaniowej, przyjmuje się jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,**
- 2) dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej MW, przyjmuje się jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,**
- 3) dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług MN-U, mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług lub stacji paliw płynnych MN-U-INS przyjmuje się jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych,**
- 4) dla terenów zieleni urządzonej 1ZP, 2ZP, 4ZP, przyjmuje się jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.**

PROMIENIOWANIE NIEJONIZUJĄCE

Przewidziana i dopuszczona w projekcie planu do rozbudowy bądź przebudowy infrastruktura podsystemu elektroenergetycznego średnich i niskich napięć oraz przewidziane do realizacji nowe urządzenia infrastruktury technicznej podsystemu elektroenergetycznego, w tym dopuszczone ma mocy ocenianego dokumentu urządzenia wytwarzające energię ze źródeł odnawialnych, są źródłem promieniowania elektromagnetycznego, które może potencjalnie oddziaływać na ludzi.

W zakresie ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych, w zapisach ocenianego dokumentu, wskazuje się na nakaz uwzględniania dopuszczalnych wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska.

7.6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ROŚLINY, ZWIERZĘTA I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ

Dziko występujące rośliny i zwierzęta podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* oraz rozporządzeń wykonawczych.

Zgodnie z zapisami ww. ustawy ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących na terenie kraju lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.

Możliwość rozwoju nowych terenów zainwestowanych w ramach proponowanych na mocy ocenianego projektu planu przeznaczeń, wiąże się z nieuniknioną ingerencją w środowisko przyrodnicze. Tereny przewidziane do rozwoju zainwestowania, charakteryzują się silnie przeobrażoną szatą roślinną, z dominującym udziałem zbiorowisk roślinności ruderalnej, w tym z udziałem gatunków inwazyjnych – nawłoci oraz rdestowców. Lokalnie, w rejonie terenów, gdzie możliwe będzie lokowanie obiektów budowlanych, porastają także pojedyncze drzewa bądź ich skupiska.

Przy założeniu pełnej realizacji zamierzeń planistycznych, dojdzie do przekształcenia aktualnego stanu analizowanego terenu, poprzez zastąpienie części powierzchni biologicznie czynnych, terenami zainwestowanymi. Zajęcie występujących tu siedlisk, będzie związane z bezpośrednim wpływem na biosferę w skali lokalnej (m.in. poprzez zmniejszenie powierzchni zieleni oraz utratę siedlisk faunistycznych). Niemniej, z uwagi na zasadniczo wtórny charakter szaty roślinnej, budowanej przez gatunki pospolite, ruderalne, tj. o ograniczonym walorze

przyrodniczym, ich utrata nie będzie potencjalnie związana z negatywnym wpływem na funkcjonowanie ekosystemu miasta i terenów przyległych, rozpatrując w szerszej skali. W przeciwieństwie do bardziej złożonych ekosystemów, siedliska ruderalne, nie odznaczają się tak wysoką bioróżnorodnością. W tym kontekście, ich przekształcenie na cele zabudowy, choć mało korzystne w mikroskali, może być postrzegane jako stosunkowo mało znaczące w kontekście ekosystemu całego miasta.

Wraz z naruszeniem szaty roślinnej, przekształceniom będą podlegały siedliska faunistyczne. Lokalnie zostanie więc ograniczona ich powierzchnia, a zamieszkujące je gatunki zwierząt, zostaną wyparte na skutek zajmowania ich siedlisk na potrzeby zabudowy. Choć nieuniknione jest zjawisko potencjalnego zajęcia siedlisk zwierząt gatunków chronionych, w tym np. ptaków czy drobnych ssaków – zwłaszcza w przypadku wycinki roślinności drzewiastej, to jednak można stwierdzić, że realizacja ocenianego dokumentu nie przyczyni się do znaczącego ograniczenia możliwości ich występowania, rozpatrywanych w szerszej skali. Analizowany teren położony jest w bliskim sąsiedztwie terenów nieużytków (obszar doliny Bobrka) oraz terenów zadrzewionych (kompleks leśny na południu), w rejonie których fauna zasiedlająca obecnie analizowany teren, znajdzie dogodne warunki bytowe. Z tego też względu, pomimo jednostkowego oddziaływania ocenianego dokumentu, nie przewiduje się znacząco negatywnego wpływu na faunę w skali miasta bądź regionu. Warto podkreślić, że przewidywane przeznaczenia terenów nie będą realizowane skokowo (nagle), ale w rozciągnięciu w czasie. Z tego względu w granicach objętych projektem planu nie dojdzie do nagłego przekształcenia wszystkich siedlisk. Ponadto z tego też względu, aktualnie trudno jest precyzyjnie określić jakie gatunki w danym miejscu i czasie będą podlegały presji. Oddziaływanie na faunę lokalnie będzie się również przejawiało w przypadkowym jej płoszeniu i powstawaniu efektu barierowego w sąsiedztwie obszarów przeznaczonych do zainwestowania, ze względu na ruch, oświetlenie oraz emisję dźwięków (hałasu). Jest to jednak zjawisko już występujące na analizowanym terenie.

W kontekście ochrony bioróżnorodności, za korzystne założenia analizowanego projektu planu, uznaje się wprowadzenie przeznaczenia terenów o wysokim potencjale biologicznym, tj. wód powierzchniowych śródlądowych (**WS**), zieleni naturalnej (**ZN**), zieleni urządzonej (**ZP**) oraz lasu (**L**), a także wskazanie dla poszczególnych przeznaczeń terenów, minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnych. Za szczególnie istotne uznaje się objęcie przeznaczeniem zieleni naturalnej **5ZN** oraz **10ZN**, części terenów, wskazywanych jako obszary o podwyższonych walorach przyrodniczych. Zachowanie powyższych enklaw zieleni, pozwoli na ochronę siedlisk zidentyfikowanych tu gatunków chronionych, w tym ptaków, płazów oraz gadów. Korzystnym dla bioróżnorodności, w tym zachowania spójności ekosystemu w skali ponadlokalnej, jest także założenie objęcia ochroną przez zabudowę części terenów zieleni, towarzyszących ciekowi wodnemu, przepływającemu przez północną część terenu. Powyższe zamierzenie pozwala na ochronę siedlisk zwierząt, a także zabezpiecza lokalne szlaki ich migracji.

Kwestią potencjalnie problemową wynikającą z zamierzeń planistycznych, a odnoszącą się do komponentu przyrodniczego, jest wprowadzenie zainwestowania w części terenów o podwyższonych walorach przyrodniczych. Jak wspomniano powyżej, większa część powierzchni, pozostających w rejonie terenów cennych przyrodniczo (tereny nr 37 i 43), została objęta przeznaczeniem zieleni naturalnej, niemniej projekt planu zakłada także wprowadzenie przeznaczenia terenu **14MN** w zachodniej części terenu 37 oraz wprowadzenie przeznaczenia terenu **1MN-U-INS** w północnej części terenu 43.

W odniesieniu do terenu o podwyższonych walorach przyrodniczych nr 37, określonego jako **Oczka wodne i ich otoczenie w Ostrowach Górniczych (pomiędzy ul. Feliks a ul. Juliuszkowską)**, w obszarze przeznaczonym pod teren **14MN**, znajdują się zarówno powierzchnie nieużytków, ale także powierzchnie użytkowane, towarzyszące istniejącej zabudowie mieszkaniowej. W ramach projektu planu, kluczowe elementy struktury przyrodniczej, stanowiące o walorach opisywanego terenu przyrodniczo cennego, takie jak oczka wodne czy zadrzewienia, stanowiące potencjalne siedlisko wskazywanych dla tego terenu chronionych gatunków zwierząt, zostały zachowane w wyznaczonym terenie zieleni **5ZN**. Niemniej, realizacja zabudowy na części terenu **14MN**, może wiązać się z pewnym uszczupleniem powierzchni siedliskowych oraz zmniejszeniem odległości buforowej, między istniejącą zabudową a terenem cennym przyrodniczo. W efekcie, choć teren już sąsiaduje z istniejącą zabudową, realizacja nowych inwestycji na części **14MN** może nieznacznie zwiększyć presję antropogeniczną na obszar cenny

przyrodniczo. Warto jednak podkreślić, że skala tej presji będzie zależała od dalszych działań związanych z ochroną i kształtowaniem przestrzeni między zabudową a terenami zielonymi.

Odrębną kwestią, dotyczącą ocenianych zamierzeń planistycznych, jest realizacja zainwestowania, w ramach terenu **1MN-U-INS**, wyznaczonego częściowo w zasięgu terenu o podwyższonych walorach przyrodniczych nr 43, określonego jako **Zbiornik wodny i jego otoczenie w Ostrowach Górniczych (rejon ul. Maczkowskiej i ul. Leśnej)**. Opisany obszar przyrodniczo cenny, ma szerszy zasięg, rozciągający się na południe, poza granice opracowania, gdzie znajduje się jego kluczowy element przyrodniczy, tj. wypłycony zbiornik wodny wraz z otaczającą roślinnością. W obrębie terenu objętego projektem planu, w zasięgu omawianego obszaru przyrodniczo cennego, znajdują się zarówno powierzchnie nieużytków, wraz z zielenią wysoką, zachowane w większości na mocy projektu planu, jako teren zieleni naturalnej **10ZN** oraz powierzchnie podlegające presji inwestycyjnej, obejmujące północno – zachodni fragment terenu nr 43. W rejonie powierzchni przekształconych wyznaczono przeznaczenie terenu **1MN-U-INS**, przy czym, w jego zasięgu znajdują się także powierzchnie wolne od zainwestowania, zadrzewione. Realizacja przewidzianego zainwestowania, w ramach terenu **1MN-U-INS**, kosztem powierzchni obecnie niezainwestowanych, może prowadzić do zwiększonej presji antropogenicznej na sąsiadujące obszary przyrodnicze.

Należy tu jednak podkreślić, że kwestia możliwej ochrony opisywanego terenu przyrodniczo cennego, jest bardziej złożona. Sytuację komplikuje tu usankcjonowany przebieg projektowanej drogi relacji S1 – Sławków, wskazywany w obowiązującym planie miejscowym (Uchwała nr 1227/LXXVIII/2023 Rady Miejskiej w Sosnowcu). Droga ta, zaprojektowana na potrzeby komunikacji Euroterminalu w Sławkowie, o charakterze drogi głównej (*UU.1KDG*), przebiega przez centralną część obszaru o wysokich walorach przyrodniczych nr 43 w osi wschód – zachód, dzieląc ten teren na dwie oddzielne enklawy. Choć zgodnie z założeniami obowiązującego MPZP rejon wypłyconego zbiornika wodnego został zachowany jako teren zieleni naturalnej (*UU.2ZN*), na skutek realizacji drogi, teren nr 43 zostanie rozdzielony przestrzennie, a zatem nie będzie możliwe zachowanie jego spójności ekologicznej. W efekcie fragmentacji, na obszarze projektu planu, znajdą się enklawy nieużytków oraz zadrzewienia, jednak bez kluczowego zbiornika wodnego. Z uwagi na powyższe, wpływ ocenianych zamierzeń projektowych, należy ocenić jako umiarkowany. Należy także zaznaczyć, że mimo podziału terenu przyrodniczo cennego i zmian jego struktury, nie można wykluczyć obecności chronionych gatunków ptaków na zachowanych fragmentach siedlisk, w rejonie projektowanego terenu **1MN-U-INS**, a zatem wszelkie działania budowlane, należy prowadzić tu ze szczególnym uwzględnieniem możliwych oddziaływań na komponent przyrodniczy.

7.6.1. WPŁYW NA TERIOLOGICZNE KORYTARZE EKOLOGICZNE

Omawiany teren zlokalizowany jest poza zasięgiem istotnych korytarzy ekologicznych, w tym teriologicznych, wyznaczonych na terenie kraju oraz na terenie województwa śląskiego. W jego bezpośrednim sąsiedztwie, także nie wyznacza się korytarzy ekologicznych. W związku z powyższym, oceniane ustalenia planistyczne, nie będą wpływały na funkcjonalność korytarzy ekologicznych, w tym korytarzy teriologicznych, wyznaczonych na terenie kraju oraz na obszarze województwa.

7.7. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ZASOBY NATURALNE

7.7.1. LASY OCHRONNE

Lasy ochronne podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach*.

W granicach terenu objętego projektem planu nie występują zbiorowiska leśne, zaliczone do kategorii lasów ochronnych.

7.7.2. GRUNTY ROLNE I LEŚNE

Ochrona gruntów leśnych oraz gruntów rolnych wynika m.in. z *Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych*.

W granicach obszaru objętego projektem planu nie występują tereny gruntów leśnych.

W granicach analizowanego terenu, zlokalizowane są powierzchnie, które zgodnie z informacjami prezentowanymi w ramach *Zintegrowanego Systemu Informacji Przestrzennej Miasta Sosnowiec*²⁹, zostały zaklasyfikowane jako tereny rolnicze, w tym użytki rolne (RIVa, RIVb), łąkowe (ŁIV) i pastwiskowe (PSIV). Zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, grunty rolne zlokalizowane w granicach administracyjnych miasta, obejmujące użytki rolne niskich klas bonitacyjnych (od IV wzwyż), nie wymagają uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze. W kontekście ustaleń ocenianego projektu planu, ich ewentualne przekształcenie pod zabudowę, będzie zatem możliwe w oparciu o ustalenia MPZP, bez konieczności prowadzenia dodatkowych procedur wynikających z *Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych*.

7.7.3. ZŁOŻA KOPALIN

Złoża surowców mineralnych podlegają ochronie na mocy Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górnicze*.

W granicach analizowanego terenu, występują złoża węgla kamiennego (Kazimierz – Juliusz oraz Kazimierz – Juliusz 1). W ocenianym projekcie planu miejscowego, uwzględniono ww. złoża węgla kamiennego.

7.8. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA KRAJOBRAZ

Obszar objęty projektem planu, cechuje się krajobrazem typowym dla terenów miejskich, precyzując, o charakterze podmiejskim, gdzie niska zabudowa mieszkaniowa, głównie jednorodzinna, lokowana wzdłuż ciągów komunikacyjnych, przeplata się z fragmentami terenów zieleni. Tereny zieleni, w tym nieużytki oraz skupiska zadrzewień, podkreślają półnaturalny charakter przestrzeni i łagodzą wizualny odbiór terenów zabudowy.

Realizacja ocenianych zamierzeń planistycznych, opierająca się głównie na przyroście nowych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, nawiązującej formą i skalą do istniejącego zainwestowania, nie spowoduje znaczących przeobrażeń obecnej struktury krajobrazu i umożliwi zachowanie podmiejskiego charakteru przedmiotowego terenu. Odczucia estetyczne dotyczące przyszłej zabudowy, będą uzależnione od samego projektu nowych budynków, tj. ich bryły, kolorystyki i wykorzystanych materiałów wykończeniowych elewacji, pokrycia dachowego, ogrodzeń czy zieleni towarzyszącej (urządzonej). W projekcie planu, określono *zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego*, których przestrzeganie będzie sprzyjało ochronie krajobrazowej, tj. umożliwi dalsze kształtowanie zabudowy, przy zachowaniu estetycznego i spójnego charakteru przestrzeni, wpisującego się w istniejący kontekst krajobrazowy. Ponadto, zachowanie i ochrona przed zabudową części terenów biologicznie czynnych, w tym zadrzewionych, przyczyni się do podtrzymania walorów estetycznych tego terenu.

Zgodnie z informacjami zawartymi w dokumencie *Audyty Krajobrazowego Województwa Śląskiego*, w granicach analizowanego terenu nie wyznacza się krajobrazów priorytetowych. Należy zatem przyjąć, że proponowane zamierzenia planistyczne, nie naruszają istotnych elementów krajobrazu o wysokich wartościach ochronnych, wyznaczonych na obszarze województwa.

W analizowanym projekcie planu, określono zasady kształtowania krajobrazu:

- 1) wzdłuż terenów wód śródlądowych nakazuje się zachowanie ciągłości zieleni w formie zieleni naturalnej, urządzonej i izolacyjnej,
- 2) dla pomników przyrody, oznaczonych na rysunku planu, obowiązuje ochrona zgodnie z zakresem określonym w uchwałach ustanawiających ochronę oraz ograniczenia w zagospodarowaniu określone w ustaleniach szczegółowych planu.

²⁹ <http://www.zsip.sosnowiec.pl/> (dostęp 04.08.2025 r.)

7.9. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA DOBRĄ MATERIALNE I ZABYTKI

W analizowanym projekcie planu, ustalono *zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej*.

W granicach obszaru objętego planem, w granicach terenu oznaczonego symbolem **1MW**, zlokalizowany jest obiekt wpisany do rejestru zabytków województwa śląskiego decyzją nr rej. A/812/2021 z dnia 07.05.2021 r. – dom, ul. Obwodowa 8. Obiekt objęty jest ochroną konserwatorską zgodnie z zakresem określonym w decyzji o wpisie do rejestru zabytków oraz w oparciu o przepisy odrębne dotyczące ochrony zabytków.

7.10. USTALENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W KONTEKŚCIE ZAŁOŻEŃ STRATEGICZNEGO PLANU ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030

Skutki zmian klimatu, zwłaszcza wzrost temperatury, częstotliwości i nasilenia zjawisk ekstremalnych pogłębiają się w związku z czym stały się przedmiotem zainteresowania rządów i społeczności międzynarodowej.

„Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020) został przygotowany z myślą o zapewnieniu warunków stabilnego rozwoju społeczno - gospodarczego w obliczu ryzyk, jakie niosą ze sobą zmiany klimatu, a ponadto z myślą o wykorzystaniu pozytywnego wpływu, jaki działania adaptacyjne mogą mieć na stan polskiego środowiska czy na wzrost gospodarczy.

Wysiłki na rzecz dostosowania się do skutków zmian klimatu powinny być podejmowane jednocześnie z realizowanymi działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych.

SPA 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020 tj.: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach prawnie chronionych, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych. Zaproponowano w nim cele, kierunki działań oraz konkretne działania, które korespondują z dokumentami strategicznymi, w szczególności Strategią Rozwoju Kraju 2020 i innymi strategiami rozwoju stanowiąc ich uzupełnienie w kontekście adaptacji.

W przywołanym powyżej dokumencie SPA2020 ujęto między innymi następujące cele i kierunki działań:

Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju i dobrego stanu środowiska

Kierunki działań:

- 1.1. Dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu
- 1.2. Adaptacja strefy przybrzeżnej do zmian klimatu
- 1.3. Dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu
- 1.4. Ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu
- 1.5. Adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie
- 1.6. Zapewnienie funkcjonowania skutecznego systemu ochrony zdrowia w warunkach zmian klimatu

Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich.

Kierunki działań:

- 2.1. Stworzenie lokalnych systemów monitorowania i ostrzegania przed zagrożeniami
- 2.2. Organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu

Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu

Kierunki działań:

- 3.1. Wypracowywanie standardów konstrukcyjnych uwzględniających zmiany klimatu
- 3.2. Zarządzanie szlakami komunikacyjnymi w warunkach zmian klimatu

Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu

Kierunki działań:

- 4.1 Monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie)
- 4.2 Miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu

Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunki działań:

- 5.1 Promowanie innowacji na poziomie działań organizacyjnych i zarządczych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu
- 5.2 Budowa systemu wsparcia polskich innowacyjnych technologii sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunki działań:

- 6.1 Zwiększenie świadomości odnośnie do ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu
- 6.2 Ochrona grup szczególnie narażonych przed skutkami niekorzystnych zjawisk klimatycznych

Mając na uwadze charakter oraz szczegółowość ocenianego dokumentu planistycznego, a także sposób zagospodarowania przedmiotowego terenu i jego uwarunkowania środowiskowe, należy stwierdzić, iż w kontekście powyższych wskazań, analizowany projekt planu miejscowego jest związany przede wszystkim z sektorami gospodarki przestrzennej i obszarami zurbanizowanymi, a także z sektorami obejmującymi budownictwo i infrastrukturę i inne.

Generalnie ustalenia ocenianego miejscowego planu wpisują się przede wszystkim w realizację następujących kierunków działań określonych SPA 2020: 1.3 w zakresie celu nr 1 oraz 4.2 w celu nr 4.

Do ustaleń planu realizujących założenia powyższych celów i kierunków należą między innymi:

- a) wprowadzenie zapisów ograniczających, dotyczących ochrony powietrza, w tym również z zakresu gospodarki ciepłowniczej (kierunek 1.3 i 4.2);
- b) wprowadzenie zapisów ograniczających w kontekście ochrony wód, w tym z zakresu gospodarki wodno – ściekowej (kierunek 4.2);
- c) wprowadzenie dla terenów zabudowy minimalnego procenta terenów biologicznie czynnych (kierunek 4.2).

W zakres kierunków przyjętych w SPA2020 wpisują się również inne ustalenia planu sprzyjające ograniczeniom wpływu na środowisko, które zostały przedstawione w rozdziale 10.

8. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Przedmiotowy teren zlokalizowany jest w odległości około 60 km od południowej granicy Państwa. Oddziaływanie wynikające z realizacji założeń planistycznych będzie generalnie związane z lokalnym wpływem na poszczególne komponenty środowiska, w tym będzie związane z niwelacją terenu, przekształceniem szaty roślinnej i siedlisk faunistycznych, powstawaniem ścieków i odpadów oraz emisją zanieczyszczeń do powietrza i hałasu do środowiska. Wpływy tego typu, ograniczane dodatkowo zapisami planu oraz przepisami obowiązującego ustawodawstwa, będą miały generalnie charakter lokalny. Z tego względu realizacja ustaleń ocenianego dokumentu nie będzie powodowała transgranicznego oddziaływania na środowisko.

9. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Po przeprowadzonej w niniejszym opracowaniu analizie uwarunkowań środowiskowych terenu objętego projektem planu miejscowego, w kontekście proponowanych zamierzeń projektowych, wskazuje się na występowanie kwestii potencjalnie problemowych. W rozdziale 11, dla omówionych poniżej kwestii potencjalnie problemowych, zaproponowano rozwiązania alternatywne.

ZAGROŻENIE POWODZIOWE

W południowo – zachodniej części analizowanego terenu, wyznacza się obszary zagrożenia powodziowego. W ich rejonie, na mocy projektu planu, wprowadzono m.in. przeznaczenia terenów, umożliwiające lokowanie zabudowy mieszkaniowej (**22MN, 24MN**). Dla ww. terenów, wydano już decyzje o warunkach zabudowy, co formalnie rozpoczęło proces inwestycyjny. ***W projekcie planu wprowadzono stosowne zapisy ograniczające, dla terenów zabudowy 22MN, 24MN, w kontekście ich lokalizacji na terenach powodziowych.*** Wystąpienie zjawiska powodzi, może powodować potencjalne zagrożenie dla życia i zdrowia mieszkańców ww. terenów oraz uszkodzenia mienia, co budzi wątpliwości co do kontynuacji inwestycji w tych obszarach. Dodatkowo, za południowo – zachodnią granicą analizowanego terenu, znajduje się zwałowisko pogórnictwa dawnej KWK Kazimierz – Juliusz, które w przypadku powodzi może potencjalnie ulec destabilizacji, powodując wtórne zagrożenia, takie jak spływ materiału w rejon zabudowy.

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI GÓRNICZEJ

W granicach analizowanego terenu, z uwagi na prowadzoną na przestrzeni lat działalność przemysłu wydobywczego, wskazuje się na obecność terenów płytkiej eksploatacji górniczej. W rejonie opisywanych uwarunkowań, istnieje możliwość wystąpienia deformacji nieciągłych, a uwarunkowania te stanowią o skomplikowanych warunkach gruntowych. W rejonie powyższych uwarunkowań, na mocy projektu planu, dopuszczono możliwość rozwoju zainwestowania, w ramach terenów **5MN, 4KDD**.

OBSZARY O PŁYTKIM ZALEGANIU WÓD GRUNTOWYCH

W południowej oraz zachodniej części analizowanego terenu, wskazuje się na obecność obszarów, pozostających w zasięgu płytko zalegających wód gruntowych o głębokości do 1,0 m p.p.t. Na mocy ocenianego projektu planu, w rejonie opisywanych uwarunkowań, możliwy będzie rozwój zabudowy mieszkaniowej (**16MN, 17MN, 18MN, 22MN, 24MN**). Tereny o płytkim zaleganiu wód gruntowych, posiadają niekorzystne uwarunkowania fizjograficzne oraz geotechniczne, a zatem rozwój zainwestowania w ich rejonie, może generować potencjalne problemy.

ODDZIAŁYWANIE AKUSTYCZNE I EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ AEROSANITARNYCH

Jako potencjalną kwestię problemową, wskazuje się tu także wprowadzenie przeznaczenia terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług lub stacji paliw płynnych **1MN-U-INS**, przy jednoczesnej możliwości sąsiedniego występowania ww. typów zabudowy w ramach powyższego terenu. W przypadku lokowania zabudowy mieszkaniowej w bezpośrednim sąsiedztwie stacji paliw, nie można wykluczyć wystąpienia niekorzystnego oddziaływania w zakresie emisji hałasu czy zanieczyszczeń aerosanitarnych, wpływającego na komfort życia mieszkańców.

Potencjalnym problemem wynikającym z ustaleń projektu planu, w kontekście oddziaływania hałasu, jest także lokalizacja terenu **16MN**, którego część znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie planowanej drogi o znaczeniu ponadlokalnym (droga do Euroterminalu w Sławkowie). Droga ta, z uwagi na swoje przeznaczenie, może w przyszłości prowadzić ruch o dużym natężeniu, z udziałem pojazdów ciężarowych, co może potencjalnie powodować znaczne oddziaływania akustyczne i ryzyko przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu w rejonie projektowanego terenu zabudowy mieszkaniowej.

ODDZIAŁYWANIA NA PRZYRODĘ

Potencjalnie niekorzystnym oddziaływaniem w kontekście przyrodniczym, wynikającym z zamierzeń planistycznych, jest częściowe wprowadzenie przeznaczeń terenów zabudowy, w rejonach obszarów o podwyższonych walorach przyrodniczych (**14MN** w rejonie terenu nr 37 i **1MN-U-INS** w rejonie terenu nr 43), co może prowadzić do potencjalnego uszczuplenia siedlisk gatunków chronionych oraz zmniejszenia strefy buforowej między obszarami zainwestowanymi a cennymi przyrodniczo. Potencjalna skala oddziaływań jest różna dla opisywanych terenów cennych przyrodniczo, co wynika m.in. z ich zróżnicowanych uwarunkowań środowiskowych oraz zamierzeń projektowych, przyjętych na podstawie odrębnych dokumentów.

Realizacja nowego zainwestowania, w oparciu o założenia ocenianego projektu planu, może lokalnie wiązać się z koniecznością wycinki roślinności drzewiastej i krzewiastej, w rejonie terenów, na których ten rozwój przewidziano. Zajęcie enklaw zieleni wysokiej, może stanowić potencjalny problem w kontekście oddziaływania na gatunki chronione, w tym ptaki oraz drobne ssaki, takie jak np. jeże.

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Przedmiotowy teren zlokalizowany jest poza obszarami skupionymi w europejskiej sieci Natura 2000. Najbliższym obszarem naturowym jest Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Dolina Białej Przemszy” (PLH 240038) – części ostoi w zasięgu użytku ekologicznego „Torfowisko Bory”, położony w odległości około 0,6 km w kierunku południowo – wschodnim. Z uwagi na odległość od opisanego obszaru naturowego, charakter zamierzeń planistycznych – umożliwiających przede wszystkim realizację nowych obiektów mieszkalnych, tj. zabudowy nieuciągliwej – wraz z układem komunikacyjnym o znaczeniu lokalnym, jak również ze względu na wprowadzone zapisy ograniczające potencjalnie negatywne oddziaływanie na środowisko, należy przyjąć, iż realizacja założeń projektu planu, nie spowoduje powstania czynników wpływających negatywnie na zachowanie cennych siedlisk przyrodniczych w jego rejonie oraz nie wpłynie na stan populacji poszczególnych gatunków. Realizacja założeń projektu planu nie będzie miała wpływu na cele i przedmiot ochrony wskazanego powyżej obszaru Natura 2000.

Poniżej zestawiono ustalenia zwarte w ocenianym projekcie planu, służące ochronie i ograniczeniu oddziaływania na poszczególne elementy środowiska.

10.1. OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

W ocenianym projekcie planu miejscowego, wprowadzono szereg zapisów, których przestrzeganie umożliwi ochronę powietrza:

W zakresie ochrony powietrza ustala się ograniczenie emisji pyłów związanych z wytwarzaniem energii cieplnej oraz z procesami inwestycyjnymi w budownictwie, gospodarce komunalnej, poprzez:

- 1) zwiększenie zasięgu terenów objętych zorganizowanym systemem ciepłowniczym zasilanym z centralnych źródeł,
- 2) stosowanie indywidualnych i grupowych systemów grzewczych spełniających wymagania określone w przepisach odrębnych,
- 3) uwzględnienie wymagań „Programu ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego” (uchwała Nr VI/21/12/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 22 czerwca 2020 r. wraz z aktualizacją - uchwała Nr VI/62/8/2023 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 20 listopada 2023 r.), w tym ograniczeń przyjętych tzw. uchwałą antysmogową Nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017,
- 4) zakaz stosowania materiałów pyłących (w szczególności żużli energetycznych) do utwardzania docelowych (trwałych) nawierzchni dróg i miejsc postojowych.

W zakresie zaopatrzenie w ciepło ustala się:

- 1) wykorzystanie istniejącego zorganizowanego sposobu ogrzewania - rozprowadzenie ciepła poprzez rozbudowę istniejącego systemu sieci ciepłowniczych, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu zaopatrzenia w ciepło,
- 2) dopuszczenie stosowania indywidualnych lub grupowych systemów grzewczych.

10.2. OCHRONA ŚRODOWISKA WODNO - GRUNTOWEGO

W ocenianym projekcie planu miejscowego, nie wprowadza się szczegółowych zapisów, odnoszących się w sposób bezpośredni do kwestii ochrony powierzchni ziemi i gruntów. Ochronie ww. komponentu środowiska, będą sprzyjały zapisy odnoszące się do gospodarki odpadami, zapisy z zakresu ochrony powietrza i ochrony wód, jak również zapisy odnoszące się do gospodarki ściekowej. Ochronie gleb i gruntów w skali całego terenu, będzie sprzyjało wyznaczenie terenów o wysokim udziale powierzchni biologicznie czynnych (**ZN, ZP, L**) oraz ustalenie dla poszczególnych przeznaczeń terenów zabudowy, minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej.

W zakresie ochrony wód ustala się:

- 1) zakaz prowadzenia gospodarki ściekowej w sposób mogący spowodować przekroczenie dopuszczalnego poziomu parametrów określających stan jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

W zakresie odprowadzania ścieków ustala się:

- 1) obowiązek docelowego odprowadzania ścieków do istniejących i rozbudowywanych systemów sieci kanalizacji miejskiej, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki ściekowej;
- 2) dopuszczenie retencjonowania wód opadowych i roztopowych na działce, w tym możliwość zagospodarowania w obiektach budowlanych i urządzeniach lub do wykorzystania gospodarczego.

10.3. OCHRONA PRZED HAŁASEM I PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM

W analizowanym dokumencie, w zakresie ochrony przed hałasem, wprowadza się nakaz uwzględnienia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska, przy czym:

- 1) *dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej MN, strefy istniejącej zabudowy mieszkaniowej, przyjmuje się jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,*
- 2) *dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej MW, przyjmuje się jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,*
- 3) *dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług MN-U, mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług lub stacji paliw płynnych MN-U-INS przyjmuje się jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych,*
- 4) *dla terenów zieleni urządzonej 1ZP, 2ZP, 4ZP, przyjmuje się jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.*

W zakresie ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych, w zapisach ocenianego dokumentu, wskazuje się na nakaz uwzględniania dopuszczalnych wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska.

10.4. OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ

W ocenianym projekcie planu ochronie różnorodności biologicznej będzie służyło wskazanie minimalnego procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnych, dla poszczególnych przeznaczeń terenów.

Za korzystny z punktu widzenia ochrony przyrody, uznaje się także wprowadzenie przeznaczenia terenów o wysokim udziale powierzchni biologicznie czynnej, tj. terenu wód powierzchniowych śródlądowych (**WS**), zieleni naturalnej (**ZN**), zieleni urządzonej (**ZP**) oraz lasu (**L**).

Ochronie zasobów przyrodniczych będzie służyło także uwzględnienie lokalizacji pomników przyrody oraz wskazania:

Wokół pomników przyrody zlokalizowanych w terenie 1ZP, ustala się:

- 1) nakaz utrzymania powierzchni biologicznie czynnej (trawnika) w promieniu 4,0 m od pnia drzewa,
- 2) zakaz uszkodzania i zanieczyszczania gleby, wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu,
- 3) zakaz zmian stosunków wodnych, jeśli zmiany te nie służą ochronie drzewa,
- 4) zakaz lokalizowania urządzeń infrastruktury technicznej w promieniu zasięgu korony drzewa.

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

W odniesieniu do terenu objętego opracowaniem, wskazuje się na występowanie kwestii potencjalnie problemowych, dla których należałoby rozpatrywać ewentualne rozwiązania alternatywne.

ZAGROŻENIE POWODZIOWE

W południowo – zachodniej części analizowanego terenu, wyznacza się obszary zagrożenia powodziowego. W ich rejonie, na mocy projektu planu, wprowadzono m.in. przeznaczenia terenów, umożliwiające lokowanie zabudowy mieszkaniowej (**22MN, 24MN**). W związku z istniejącym zagrożeniem powodziowym oraz obecnością zwałowiska pogórniczego w sąsiedztwie analizowanego terenu, wskazane byłoby ponowne, wnikliwe rozważenie lokalizacji i parametrów planowanej zabudowy mieszkaniowej na terenach powodziowych. Zaleca się przeprowadzenie szczegółowych analiz geotechnicznych i hydrologicznych, które pozwolą lepiej ocenić ryzyko i możliwe skutki powodzi, zwłaszcza w kontekście stabilności pobliskiego zwałowiska. Korzystne byłoby, aby dalsze decyzje inwestycyjne uwzględniały wyniki analiz oraz były konsultowane z właściwymi organami, odpowiedzialnymi za zarządzanie ryzykiem powodziowym.

Na etapie dalszych prac planistycznych, wprowadzono rozwiązania minimalizujące ryzyko, dla terenu 22MN.

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI GÓRNICZEJ

W granicach analizowanego terenu, wskazuje się na obecność terenów płytkiej eksploatacji górniczej, w rejonie których istnieje potencjalne ryzyko wystąpienia deformacji nieciągłych terenu. W rejonie powyższych uwarunkowań, na mocy projektu planu, dopuszczono możliwość rozwoju zainwestowania, w ramach terenów **5MN, 4KDD**. Z uwagi na wspomnianą możliwość wystąpienia deformacji nieciągłych, mogących skutkować stratami w mieniu, na obszarach płytkiej eksploatacji górniczej, dla wszelkich działań inwestycyjnych, w tym przed realizacją obiektów kubaturowych, należałoby przeprowadzić stosowane badania podłoża, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, ustalające aktualne warunki geotechniczne.

OBSZARY O PŁYTKIM ZALEGANIU WÓD GRUNTOWYCH

W południowej oraz zachodniej części analizowanego terenu, wskazuje się na obecność obszarów, pozostających w zasięgu płytko zalegających wód gruntowych o głębokości do 1,0 m p.p.t. Na mocy ocenianego projektu planu, w rejonie opisywanych uwarunkowań, możliwy będzie rozwój zabudowy mieszkaniowej (**16MN, 17MN, 18MN, 22MN, 24MN**). Tereny o płytkim zaleganiu wód gruntowych, posiadają niekorzystne uwarunkowania fizjograficzne oraz geotechniczne, dlatego przed wprowadzeniem w ich rejonie zagospodarowania, w tym zabudowy kubaturowej, możliwa będzie konieczność wprowadzenia specjalistycznych rozwiązań z zakresu gospodarki wodno – ściekowej oraz melioracji.

ODDZIAŁYWANIE AKUSTYCZNE I EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ AEROSANITARNYCH

Jako potencjalną kwestię problemową, wskazuje się tu także wprowadzenie przeznaczenia terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług lub stacji paliw płynnych **1MN-U-INS**, przy jednoczesnej możliwości

sąsiedniego występowania ww. typów zabudowy w ramach powyższego terenu. W przypadku lokowania zabudowy mieszkaniowej w bezpośrednim sąsiedztwie stacji paliw, nie można wykluczyć wystąpienia niekorzystnego oddziaływania w zakresie emisji hałasu czy zanieczyszczeń aerosanitarnych, wpływającego na komfort życia mieszkańców. W kontekście opisywanego problemu zaleca się tu lokowanie funkcji o wyższym potencjale uciążliwości (stacja paliw) w większym oddaleniu od zabudowy mieszkaniowej oraz wprowadzenie pasów zieleni izolacyjnej pełniącej funkcję bariery akustycznej i filtracyjnej.

Potencjalnym problemem wynikającym z ustaleń projektu planu, w kontekście oddziaływania hałasu, jest także lokalizacja terenu **16MN**, którego część znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie planowanej drogi o znaczeniu ponadlokalnym (droga do Euroterminalu w Sławkowie). Użytkowanie opisywanej drogi, może potencjalnie powodować znaczne oddziaływania akustyczne i ryzyko przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu w rejonie projektowanego terenu zabudowy mieszkaniowej. W tym kontekście, zaleca się odsunięcie linii zabudowy od drogi oraz wprowadzenie pasów zieleni izolacyjnej o funkcji buforowej w celu ograniczenia możliwych uciążliwości akustycznych.

ODDZIAŁYWANIA NA PRZYRODĘ

Potencjalnie niekorzystnym oddziaływaniem w kontekście przyrodniczym, wynikającym z zamierzeń planistycznych, jest częściowe wprowadzenie przeznaczeń terenów zabudowy, w rejonach obszarów o podwyższonych walorach przyrodniczych (**14MN** w rejonie terenu nr 37 i **1MN-U-INS** w rejonie terenu nr 43), co może prowadzić do potencjalnego uszczuplenia siedlisk gatunków chronionych oraz zmniejszenia strefy buforowej między obszarami zainwestowanymi a cennymi przyrodniczo. Dla terenu nr 37 zaleca się ponowne rozważenie realizacji zabudowy na fragmentach nieużytków, przy jednoczesnej możliwości dopuszczenia rozwoju zabudowy w rejonie powierzchni już obecnie użytkowanych, towarzyszących zabudowie. W przypadku obu terenów (37, 43), rekomenduje się wprowadzenie lub utrzymanie pasów zieleni izolacyjnej jako buforu oddzielającego zabudowę od obszarów cennych przyrodniczo, w rejonie projektowanych terenów zabudowy. W trakcie prowadzonych prac budowlanych w rejonie terenów cennych przyrodniczo oraz w ich sąsiedztwie, należy zwrócić szczególną uwagę na możliwość występowania tu gatunków chronionych, w tym płazów oraz ptaków oraz dostosowanie harmonogramu prac budowlanych do okresów lęgów bądź migracji.

Realizacja nowego zainwestowania, w oparciu o założenia ocenianego projektu planu, może lokalnie wiązać się z koniecznością wycinki roślinności drzewiastej i krzewiastej, w rejonie terenów, na których ten rozwój przewidziano. W przypadku konieczności wycinki zieleni wysokiej, w celu minimalizacji potencjalnego oddziaływania na zwierzęta, w tym awifaunę, korzystne byłoby jej przeprowadzenie w okresie przypadającym na drugą połowę października do końca lutego, bądź po poprzedzającej ekspertyzie ornitologicznej, potwierdzającej możliwość przeprowadzenia planowanych prac w bez wpływu na ptaki. Przed ewentualną realizacją zainwestowania, która wiązać się będzie z zajęciem obszarów zadrzewień, przed przystąpieniem do prac budowlanych, korzystne byłoby sprawdzenie terenu pod kątem występowania innych gatunków zwierząt chronionych, mogących bytować w rejonie zadrzewień, w tym np. jeży. W przypadku ich stwierdzenia, należałoby je stosownie zabezpieczyć.

12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsze opracowanie obejmuje prognozę oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru Ostrowy Górnicze w rejonie ulic: Maczkowska, Feliks, Juliuszowska. Celem przedmiotowej prognozy jest przedstawienie i analiza przewidywanych oddziaływań na środowisko związanych z realizacją projektowanych przeznaczeń i zagospodarowania terenu. Dla określenia potencjalnego wpływu projektowanego zagospodarowania na środowisko posłużono się metodami analitycznymi wykorzystując analogie pomiędzy planowanymi przeznaczeniami terenów, a obszarami już zagospodarowanymi o zbliżonych funkcjach w odniesieniu do uwarunkowań środowiskowych.

Teren objęty projektem planu, o powierzchni 137,3 ha, położony jest w północno – wschodniej części miasta Sosnowca, w dzielnicy Ostrowy Górnicze. Obejmuje głównie zabudowę mieszkaniową jednorodzinną zlokalizowaną wzdłuż dróg oraz towarzyszące tereny zieleni. Układ komunikacyjny tworzą drogi główne (m.in. ul. Armii Krajowej i ul. Maczkowska) oraz drogi lokalne. Obszar posiada pełne uzbrojenie w infrastrukturę techniczną, z wyjątkiem sieci ciepłowniczej. Część terenu stanowią nieużytki z roślinnością ruderalną i zadrzewieniami. W jego granicach wyróżnia się także dwa obszary o podwyższonych walorach przyrodniczych. W północnej części terenu przebiega ciek zasilający rzekę Bobrek. Otoczenie ma podobny charakter użytkowania, a w sąsiedztwie południowo – zachodnim znajduje się zrekultywowane zwałowisko odpadów pogórnictwa KWK Kazimierz – Juliusz.

Na mocy ocenianego projektu planu, przewiduje się:

- 1) Wprowadzenie przeznaczenia terenów: wód powierzchniowych śródlądowych (**WS**), zieleni naturalnej (**ZN**), zieleni urządzonej (**ZP**) oraz lasu (**L**), w rejonie powierzchni biologicznie czynnych, w tym w zasięgu cieków wodnych, terenów nieużytków, lokalnie zadrzewionych, a także w rejonie części powierzchni, pozostających w granicach wyznaczonych terenów o podwyższonej wartości przyrodniczej,
- 2) Wprowadzenie przeznaczenia terenów zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo – usługowej, w ramach terenów **MN, MW, MN-U, MN-U-INS**, i terenów komunikacji **KDZ, KDL, KDD, KR, KP**, w obszarach zainwestowanych, adekwatnie do istniejącego zagospodarowania,
- 3) Wprowadzenie przeznaczenia terenów zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo - usługowej i terenów komunikacji, w ramach terenów bądź ich części: **5MN, 9MN, 12MN, 16MN, 17MN, 18MN, 1MN-U, 4KDD, 4KR**, umożliwiających rozwój zainwestowania kosztem powierzchni biologicznie czynnych, w sąsiedztwie terenów istniejącej zabudowy,
- 4) Wprowadzenie przeznaczenia terenów zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo – usługowej, w ramach części terenów **14MN, 1MN-U-INS**, umożliwiających rozwój zainwestowania kosztem powierzchni biologicznie czynnych, w zasięgu terenów wskazywanych w materiałach źródłowych jako cenne przyrodniczo (p podwyższonej wartości przyrodniczej),
- 5) Wprowadzenie przeznaczenia terenów zabudowy mieszkaniowej i terenu komunikacji, w ramach terenów bądź części terenów **22MN, 24MN, 3KR**, umożliwiających rozwój zainwestowania kosztem powierzchni biologicznie czynnych, na terenach zagrożonych wystąpieniem powodzi.

Zakres zamierzeń planistycznych, wynikający z ustaleń ocenianego dokumentu, nie narusza ustaleń obowiązującego *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego*.

Dla analizowanego obszaru, nie uchwalono dotychczas planu miejscowego. Poprzez brak realizacji ustaleń ocenianego dokumentu, rozumie się sytuację pozostawienia analizowanego obszaru w dotychczasowym stanie planistycznym, tj. bez obowiązującego planu, jednak sytuacja ta nie gwarantuje zachowania aktualnego stanu zagospodarowania, a może sprzyjać rozwojowi nowych inwestycji w oderwaniu do uwarunkowań środowiskowych.

Oddziaływania na środowisko związane z realizacją ustaleń projektu planu, będą przede wszystkim następstwem przewidywanego rozwoju terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w mniejszym stopniu zabudowy związanej z usługami czy rozwojem terenów komunikacji drogowej. Powierzchnie, w rejonie których możliwy jest rozwój zainwestowania, obejmują obszary w chwili obecnej pozbawione zabudowy. Stanowią je głównie tereny nieużytków porośnięte zielenią. W analizowanym projekcie planu dopuszczono także możliwość

realizacji wybranych przedsięwzięć, zaliczanych zgodnie z przepisami prawa, do grupy inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagających uzyskania decyzji środowiskowej.

W przypadku realizacji nowych terenów przeznaczonych do zainwestowania, należy spodziewać się wystąpienia oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska. Oddziaływanie krótkotrwałe na etapie budowy będzie dotyczyło przede wszystkim realizacji nowych domów jednorodzinnych, bądź obiektów mieszkalno – usługowych, budowy stacji paliw czy budowy fragmentów dróg. Na etapie budowy poszczególnych zamierzeń, będzie między innymi dochodziło do emisji hałasu oraz uwalniania zanieczyszczeń do powietrza (których źródłem będą maszyny i urządzenia budowlane). Oddziaływania te będą miały charakter chwilowy, ograniczony do czasu realizacji poszczególnych inwestycji. Oddziaływanie trwałe będzie polegało przede wszystkim na przekształceniu powierzchni ziemi. Wprowadzanie poza przyrodniczych form zagospodarowania będzie lokalnie związane z zajęciem powierzchni zielonych i częściowym usunięciem porastającej jej roślinności. Wraz zajęciem terenów zielonych trwale przekształcone zostaną siedliska zwierząt (ograniczona zostanie ich powierzchnia). Na etapie funkcjonowania terenów, z uwagi na zasadniczo nieuciążliwy charakter przeznaczeń, nie należy spodziewać się wystąpienia znaczących oddziaływań negatywnych. Oddziaływania na etapie eksploatacji, będą związane z funkcjonowaniem domów jednorodzinnych, bądź obiektów mieszkalno usługowych bądź stacji paliw, a także będą dotyczyły ruchu samochodów, dojeżdżających w rejon nowej zabudowy. Do oddziaływań długotrwałych, można zaliczyć wzrost powstawania ścieków i odpadów oraz emisję zanieczyszczeń do powietrza – związaną głównie z ogrzewaniem domów bądź hałas – na skutek wzrostu natężenia ruchu samochodowego. Z uwagi na charakter proponowanych terenów zabudowy, nie przewiduje się tu znaczących zmian w krajobrazie.

Na mocy ocenianego projektu planu, wprowadzono stosowne zapisy ograniczające, w tym m.in. z zakresu ochrony przez hałasem, ochrony powietrza, ochrony wód, przyrody i krajobrazu.

Założenia analizowanego projektu planu, nie będą wpływały na obszary chronione na mocy *ustawy o ochronie przyrody*, w tym na obszary Natura 2000. Na analizowanym terenie znajdują się trzy pomniki przyrody, które zostały uwzględnione w ocenianym dokumencie. W granicach analizowanego terenu, nie przebiegają ważne korytarze ekologiczne.

Z uwagi na oddalenie od granic państwa oraz ze względu na lokalny charakter oddziaływania proponowanego w ocenianym projekcie planu przeznaczenia terenów, nie przewiduje się zaistnienia oddziaływania, wykraczającego poza granice kraju.

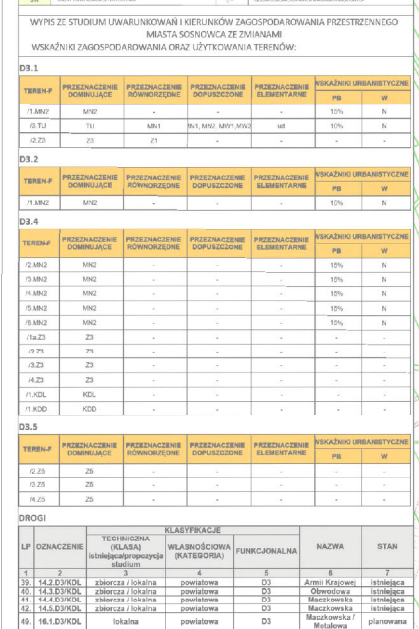
W odniesieniu do terenów objętych opracowaniem, wskazuje się na występowanie kwestii potencjalnie problemowych, wynikających z założeń projektu planu, dla których należałoby rozpatrywać ewentualne rozwiązania alternatywne. Dotyczą one:

- Zagrożenia powodziowego – w południowo-zachodniej części występują tereny narażone na zalanie w przypadku wystąpienia powodzi, dodatkowo sąsiedztwie analizowanego terenu znajduje się hałda, mogąca potencjalnie stwarzać dodatkowe zagrożenie w przypadku powodzi. Przed budową nowych domów, zaleca się tu szczegółowe badania zwałowiska pod kątem stabilności i warunków wodnych oraz dostosowanie projektu planu do ewentualnych zagrożeń.
- Terenów po płytkiej eksploatacji górniczej – zagrożonych potencjalną możliwością wystąpienia deformacji nieciągłych terenu. Konieczne są badania geotechniczne przed realizacją nowych budynków.
- Płytkiego poziomu wód gruntowych – w południowej i zachodniej części woda może znajdować się na głębokości powyżej 1 m pod poziomem terenu. Może to wymagać specjalnych rozwiązań w zakresie gospodarki ściekowej, odwodnienia czy lokowania budynków.
- Hałasu i zanieczyszczeń powietrza – potencjalna zabudowa mieszkaniowa w pobliżu stacji paliw czy drogi do Euroterminalu w Sławkowie, może być narażona na uciążliwości. Wskazane jest odsunięcie zabudowy od źródeł hałasu oraz zanieczyszczeń powietrza bądź wprowadzenie pasów zieleni izolacyjnej.
- Wpływu na przyrodę – część terenów z przeznaczeniem pod zabudowę leży w rejonie obszarów cennych przyrodniczo, gdzie mogą występować gatunki chronione. Zaleca się w miarę możliwości rezygnację

z części wyznaczonych terenów zabudowy, wprowadzenie stref zieleni buforowej, a na etapie prac budowlanych, odpowiednie planowanie harmonogramu prac – z uwzględnieniem możliwego wpływu na chronione gatunki zwierząt.

Podsumowując, założenia projektowe, przyjęte w ocenianym dokumencie planistycznym, dotyczą przede wszystkim możliwości rozwoju zainwestowania, zasadniczo o niskiej uciążliwości dla środowiska, tj. głównie obszarów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, kosztem powierzchni zieleni, głównie zieleni spontanicznej. Istotnym założeniem ocenianego projektu planu jest wprowadzenie szeregu zapisów dotyczących możliwości rozwoju przyszłego zainwestowania, w tym zapisów, które będą ograniczały potencjalne niekorzystne oddziaływanie na środowisko. Wskazuje się tu także na występowanie kwestii potencjalnie problemowych, dla których należałoby rozważyć przyjęcie alternatywnych rozwiązań w zagospodarowaniu. Poza wskazanymi w prognozie przypadkami, realizacja ustaleń planu nie powinna prowadzić do degradacji środowiska ani powodować nadmiernych uciążliwości dla mieszkańców i użytkowników terenów sąsiednich.

W wyniku prowadzonych prac planistycznych, w przedłożonym do oceny projekcie planu miejscowego, wprowadzono korekty, dotyczące przeznaczeń wybranych terenów. Część terenów o przeznaczeniu zieleni urządzonej została przekształcona w tereny zieleni naturalnej. Zamierzenie to ocenia się jako korzystne z punktu widzenia ochrony środowiska przyrodniczego. Dokonano również zmiany przeznaczenie terenu usług, nadając mu funkcję terenu zabudowy mieszkaniowej lub usług. Z uwagi na fakt, że teren ten jest już zagospodarowany, opisywana zmiana, nie będzie związana ze znaczącym i negatywnym wpływem na środowisko. W ramach prac planistycznych poszerzono także zasięg dwóch terenów, przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową. Zaproponowano zwiększenie powierzchni terenu 12MN, którego zasięg powiększono kosztem powierzchni zieleni, dotychczas ujętych w ramach terenu zieleni naturalnej. Zmiana ta nie wiąże się z pojawieniem się nowych typów oddziaływań – w odniesieniu do pierwotnych zamierzeń planistycznych, choć oznacza zmniejszenie powierzchni terenów zielonych w skali przedmiotowego terenu. W przypadku terenu 14MN poszerzenie dotyczy niewielkiego obszaru, a obszar ten wskazywany był w materiałach źródłowych jako cenny przyrodniczo. Zamierzenie to oceniania się jako potencjalnie problemowe. Dodatkowo, w wyniku prowadzonych prac planistycznych, doprecyzowano część zapisów, w tym odnoszących się do kwestii ochrony środowiska, w tym m.in. z zakresu ochrony powietrza czy ochrony przed hałasem. Za korzystne ocenia się wprowadzenie zapisów dotyczących zagospodarowania na terenach zagrożonych powodzią – dla terenu 22MN. Podsumowując, projekt planu zasadniczo nie wprowadza istotnych zmian, w odniesieniu do poprzedniej wersji dokumentu, a ich wpływ na środowisko należy ocenić jako ograniczony.

Numer załącznika 1	Pracownia Analiz Środowiskowych Natalia Durka-Kamińska
Data listopad 2025 r.	Nazwa opracowania PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWOŚCI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA SOSNOWCA DLA OBSZARU OSTROWY GÓRNICZE W REJONIE ULIC: MACZKOWSKA, FELIKS, JULIUSZOWSKA
Skala 1 : 5 000	Tytuł Mapa prognozy oddziaływania na środowisko